

СТЕНОГРАМА

виїзного засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

09 вересня 2020 року

(м.Вишгород, Київська ГЕС)

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми проводимо комітет, який трохи незвичайний комітет, незвичайне засідання комітету, тому що ми будемо заслуховувати керівників, представників наглядової ради щодо діяльності підприємства. І вже сьогодні була екскурсія, можна було трошки і вживу побачити, як працює підприємство. Тому я думаю, що такі формати засідань комітету також досить корисні для того, щоб з перших вуст почути про проблему, почути, які є питання, задати питання, зі своєї сторони задати якісь гострі питання, якщо вони є. І взагалі обговорити плани розвитку, і висловити свою позицію комітету так само, як ми бачимо і як ми оцінюємо діяльність підприємства, і як ми оцінюємо відповідні плани розвитку.

Давайте ми, може, зараз перевіримо, чи у нас є кворум, щоб ми надалі розуміли, як ми можемо працювати чи в режимі засідання комітету з кворумом, чи в якомусь іншому форматі.

У нас є 9 людей. 9 людей присутні тут. Всього нас 24. Значить нам для кворуму потрібно 13 людей. 13.

Бачу, є Юлій Якович Іоффе. Добрий день. Ви з нами?

ІОФФЕ Ю.Я. Так, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Бачу, є Володимир Мороз, так?

МОРОЗ В.В. Є. Дякую вам.

Всім привіт зі Святогірської лаври. Божого благословення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Є Михайло Волинець, бачу. Михайло Якович, ви з нами.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Далі бачу, Євген Пивоваров є.

ПИВОВАРОВ Є.П. Так, є. Доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євген Павлович є з нами на відеозв'язку.

Кучеренко Олексій Юрійович є на відеозв'язку.

Горобець Олександр Сергійович є на відеозв'язку.

ГОРОБЕЦЬ О.С. Да, я присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще є? Можливо, когось ми не побачили. Є Волинець.

ЄФІМОВ М.В. Еще я есть. Извините, Андрей Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов Максим Вікторович. Це точно ви там є, чи, може, ваш голос просто записаний.

ЄФІМОВ М.В. Та нет. Вот он я, вроде включилось видео.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Так, тепер давайте... Мулик Роман Миронович. Немає Мулика Романа Мироновича. Немає.

Нагорняк Сергій Володимирович. Немає.

Камельчук Юрій Олександрович. Немає. Просто, щоб ми нікого не пропустили.

Костюх Анатолій Вячеславович. Немає.

Кісільов Ігор Петрович. Не чути. Немає.

Так, Кіт Андрій Богданович. Немає.

Совсун Інна Романівна. Не чути. Немає.

Шаповалов Юрій Анатолійович. Немає.

Добре. Кворум у нас є. Я бачив, були якісь коментарі, я бачив, рука була піднята.

Да, прошу.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я думаю, що сьогодні в ході презентації буде і про ці агрегати також, і про Дністровську станцію інформація нам буде надана. Тому, отримавши цю інформацію, ми зможемо прийняти рішення, як нам краще поїхати і коли нам краще поїхати.

_____. *(Не чути)*

ЮФФЕ Ю.Я. У мене є, шановний Андрій Михайлович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, давайте по черзі, зараз вам також дамо. Ще раз.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Пропозиція зрозуміла.

Юлій Якович, прошу.

ІОФФЕ Ю.Я. Дякую.

Шановні колеги, я дуже задоволений, що таке виїзне засідання на таке підприємство успішне, як "Укргідроенерго", на якому працює, на мій погляд, дуже фаховий чоловік, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, Юлій Якович, секундочку. Юлій Якович, ви вже, мабуть, по питанню першому порядку денного? Давайте, може, щоб ми увійшли...

ІОФФЕ Ю.Я. Я що хотів сказати: через скільки це буде? Тому що я знаходжусь у Луганській області.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю.

ІОФФЕ Ю.Я. І я попросив, щоб ви мене відпустили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково. Юлій Якович, давайте ми зараз затвердимо порядок денний. Переходимо до першого питання і вам першому надамо слово?

ІОФФЕ Ю.Я. Так.

Дякую, дуже вдячний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас було два питання в порядку денному: презентація і проект закону щодо зміни державного бюджету. У мене пропозиція перше питання заслухати. А друге питання щодо цього законопроекту, просто обговорити його, взяти до відома. Якогось рішення по ньому не приймати, тому що це не зовсім наш комітет. І там може бути... Ну, там потрібна додаткова якась фінансова інформація. Потрібна позиція

Міністерства фінансів, хто є ініціатором законопроекту. На сьогодні їх немає. Тому просто ми могли б обговорити. І презентація керівника "Укргідроенерго" частково нам дала б відповідь.

Тому фактично пропонується друге питання просто до відома. І такий порядок денний затвердити.

Олексій Юрійович, прошу вас, бачу, рука є. Вас не чути, ви мікрофон не включили. Все одно вас не чути.

Давайте поки що Вікторія Олександрівна, а ви подивіться, як там мікрофон. Вікторія Олександрівна, прошу вас.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, все рівно, Вікторія Олександрівна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Вікторія Олександрівна, тоді Олексій Юрійович.

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Андрій Вікторович, ваша позиція? Тому що ось було питання: чи це зараз потрібно розглядати, чи ні? Враховуючи, що немає представника Кабміну, Міністерства фінансів. Мікрофон, якщо можна.

ЖУПАНИН А.В. Шановні колеги, доброго дня! Якщо члени комітету вважають, що варто розглядати, давайте розглядати. У мене є своя окрема думка з приводу цього законопроекту і я її готовий озвучити. Тому готовий,

як завжди, як я неодноразово це повторюю, рухатися згідно рішення більшості членів комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Добре, тоді, якщо два питання, значить два питання порядку денного.

Олексію Юрійовичу, у вас по порядку денному? Про комітетські слухання, які ви пропонували?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Так, абсолютно вірно. Я хочу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ваш лист отримали. Єдине прохання: у нас порядок денний формується і розсилаються матеріали за день, тому в той день, коли вже у нас має бути засідання комітету, трохи не зручно вносити додаткові питання, тому що навіть не всі технічно можуть прочитати, тим більше, що люди були в дорозі. Тому у мене пропозиція це питання розглянути на наступному комітеті. Лист ваш отримали, все в курсі, на наступному комітеті це розглянути.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, пане Андрію. Я, як завжди, погоджуюся на конструктивні пропозиції і тому одразу хочу сказати, що так само сподіваюсь, що ніколи в житті на майбутнє ми не включимо жодного пункту до порядку денного, якщо буде пропозиція пізніше ніж за добу. Правильно, пане Андрію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую за розуміння.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відповідно, хто за те, щоб затвердити такий порядок денний з двох пунктів, які у нас є сьогодні. Хто – за? Прошу проголосувати.

Одноголосно. І бачу Юлій Якович – за, Горобець – за, Мороз – за, Єфімов – за, Волинець – за, Олексій Юрійович Кучеренко – також за.

ПИВОВАРОВ Є.П. Пивоваров – за, Андрію Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров – за.

Ми проголосували. Андрій Вікторовим не наполягав, особливо там аргументів не надавав. Тому тоді в такому вигляді і розглядаємо два питання порядку денного.

Перше питання – Презентація результатів роботи та перспективні проекти ПрАТ "Укргідроенерго". Стратегія розвитку ПрАТ "Укргідроенерго" щодо забезпечення регулюючих потужностей енергосистеми України.

Доповідач тут у нас передбачається генеральний директор Сирота Ігор Григорович. Але у нас Юлій Якович Іоффе, який зараз у Луганській області і скоро має їхати в аеропорт на літак, просив першим надати йому слово. Тому Юлій Якович, якщо ніхто не заперечує, Юлій Якович, а тоді перейдемо до презентації керівника підприємства.

Юлію Яковичу, прошу.

ІОФФЕ Ю.Я. Я вдячний за представлену можливість. Я знаю це підприємство ще по... Тому я, коли працював в Міністерстві енергетики заступником міністра, і я хочу сказати, що це підприємство керується дуже фахово. І мені дуже приємно, що сюди виїхав наш комітет, тому що я думаю, що якщо б всюди були такі керівники, як Ігор Григорович Сирота, то в нас була б інша, як кажуть, картина маслом.

Тому я хотів підтримати всі перспективні плани, підтримати це підприємство і підтримати всі рішення комітету по заслуховуванню і затвердженню цієї програми. І я думаю, що коли, щоб ні в кого не з'явилась,

як кажуть, спокуса, як кажуть, в нас зараз мода знімати фахівців і ставити непрофесіоналів, які в цьому нічого не розуміють. Я хотів би підтримати голову цього підприємства, хоч ми мало знайомі, і я бачив, як він працював, і підтримати їх програму, я дивився.

І друга, якщо я б також підтримав рішення по порядку денному, щоб не розглядати, тому що по тому закону зміни бюджету немає, собственно, ніяких довідок в Міністерства фінансів. Але я за той закон я голосувати не буду і я утримаюсь. Здесь я підтримую. І просив би мене відпустити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Добре. Дякую вам за виступ. Дякую, що підключилися навіть в умовах часового цейтноту.

Спасибі. Позиція зрозуміла.

ЮФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відпускаємо, звичайно.

ЮФФЕ Ю.Я. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І чекаємо в Києві.

Спасибі.

_____ . Андрій Михайлович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

МОРОЗ В.В. Мороз. Можна? Я сегодня с "Опозиционной платформой - За жизнь" нахожусь в Святогорске и в Славянске. Я підтримую закон, я

підтримую програму "Укренерго". Если можно, мне потихоньку ехать, если в пути будет, потому что далеко очень ехать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Добре. Прийнято.

МОРОЗ В.В. Дякую.

До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До побачення.

Ігор Григорович, прошу вас тоді. Слово вам, щоб представити презентацію результатів роботи перспективні проекти та плани підприємства "Укргідроенерго", стратегія розвитку "Укргідроенерго" щодо забезпечення регулюючих потужностей енергосистеми України. Роль підприємства зараз надзвичайно важлива, особливо в силу того, що в нас з'явилось дуже багато стохастичної генерації і багато в енергосистемі якраз генерації, яку потрібно балансувати. Тому "Укргідроенерго" має такі можливості і може розвивати такі потужності, балансує потужності. Тому цікаво почути, що підприємство робить в цьому напрямку, які результати і які плани підприємства.

Прошу, Ігор Григорович, вам слово.

СИРОТА І.Г. Доброго дня. Я вдячний всім депутатам, які присутні, наглядова рада і всі учасники цієї наради. І з великим задоволенням прокоментую і надам доповідь про діяльність нашої компанії взагалі за весь період, коли я знаходжуся на цій посаді. Ми проведемо таку коротку вам екскурсію. І, звичайно, я прозвітую про 19-й рік і перспектива, яка потрібна, і що потрібно для того, щоб і надалі рухатися в плані розвитку нашої компанії.

Але перед тим я хотів би, щоб ми вам показали дуже короткий такий ролик, щоб ви більше ознайомились, щоб я зайвий раз не обговорював,

розуміючи, що є короткий період часу, щоб ви ознайомилися з діяльністю нашої компанії.

(Трансляція відеозапису)

Дякую.

Хотів би наголосити, що в компанії працює 3 тисячі 200 людей. Це високоякісні всі працівники. У нас на сьогоднішній день 600 людей пенсійного віку, і на сьогодні ми уже працюємо над тим, над кадровим резервом. Ми маємо заключені контракти з політехнічними інститутами львівським і київським політехнічним, рівненським водного господарства для того, щоб уже готувати і кадри, які потрібні нам будуть в перспективі.

Кількість агрегатів – 103. 100 агрегатів побудовані ще в минулому столітті. агрегати, це Дністровська гідроакумуюча, які ми побудували в цьому столітті.

Хотів би, скажімо, результати компанії разом з командою, що нам вдалося зробити за 10 років під час мого, скажімо, коли я прийшов в цю компанію. За 10 років ми ввели в експлуатацію 1 тисячу 120 мегават нових потужностей. Тобто 3 гідроагрегати ми здали в промислову експлуатацію на Дністровську гідроакумуючу і майже більше ніж 140 мегават – це за рахунок реконструкції, модернізації. Основні напрямки нашої, розвитку нашої компанії – це будівництво нових об'єктів і реконструкція і модернізація об'єктів, які були побудовані ще в минулому столітті.

Цю програму ми виконували за рахунок фінансування. Це перший проект взагалі був зі Світовим банком ще з минулого століття, які і прийняли участь в реконструкції наших об'єктів і було це правильне рішення прийняти ще в ті часі, що потрібно робити реконструкцію і модернізацію.

Які основні напрямки і основні наголоси були на реконструкції. Це збільшити термін експлуатації на 40-50 років, тому що гідропороди наші, вони передбачені, згідно проектного рішення, на 100 років експлуатації, а – це 40-50 років. Тобто потрібно 2 цикла замінити обладнання, щоб

відпрацювати. І ми почали цю роботу ще в минулому, скажемо, в минулих роках.

Ми на сьогоднішній день провели реконструкцію і модернізацію більше 72 гідроагрегатів. Першу і чергу ми робили за рахунок мінусування Світового банку. Там у нас був коефіцієнт 30 відсотків, ми проводили реконструкцію за рахунок кредитних і 70 відсотків за рахунок власних. В 11-му році в 10-му, в 12-му ми підписали два контракти на 400 мільйонів з європейськими банками ЕІВ, ЕВРД, щоб зробити, провести реконструкцію 21 агрегату. Тоді вже у нас, скажімо, змінилася дещо динаміка. 70 відсотків – це за рахунок кредитних коштів, 30 відсотків – це за рахунок власних коштів. Кредити ми залучили. На сьогоднішній день сплата по кредитах – це 0,75 відсотка, 0,75 і 1 відсоток ми платимо за кредит, і 1,5 відсотка ми платимо нашому Мінфіну. Тому, коли я чую, у Верховній Раді я почув, що ми робимо навантаження на бюджет, для мене було складно зрозуміти які. Тобто ми навпаки...

Прошу? У нас є комбінований. Світовий банк – це в доларах, а ЕІВ і ЕВРД – це в євро. Тобто ми маємо найдешевші кредити. Ми стали і надійний партнер наших фінансових установ, і за рахунок державних гарантій, які ми беремо, ми платимо Мінфіну 1,5 відсотка.

Друге питання. На цей рік...

..... (Не чути)

..... І 2 відсотки.

(Загальна дискусія)

Що ми маємо в плані на цей рік. На цей рік ми маємо в плані здати 324 мегават, це четвертий агрегат, який ми повинні здати до Дня енергетики, зробити перший пуск, а в квітні здати його в промислову експлуатацію. Тобто 3-4 місяці відпрацювати в режимах, отримати сертифікат якості і віддати його в промислову експлуатацію. Плюс ми повинні здати в

реконструкцію ще 8 агрегатів і ще плюс 26 мегават робочої потужності. Тобто за 10 років ми бачимо з вами, що ми практично 1,5 тисячі мегават введемо нових потужностей. Тобто я вважаю, що державна компанія, яка добавляє кожен рік 150 мегават, що вона заслуговує на увагу. І вона заслуговує на те, щоб підтримати і в подальшому цей розвиток.

Хотів би нагадати, що стратегія розвитку у нас є на 10 років, до 26-го року, яка передбачає збільшення робочої потужності на 15 відсотків. Це те, що потрібно, щоб забезпечити цей дефіцит в регулюючих потужностях, який сьогодні існує в нашій енергосистемі. На сьогоднішній день це дефіцит 2,5 тисячі мегават. І ми бачимо, як іде розвиток альтернативних джерел. І ми розуміємо, що ця тенденція буде тільки наростати.

Я в подальшому покажу, за рахунок чого ми передбачаємо до 26-го року, скажімо, нівелювати цей дефіцит регулюючих потужностей.

Я хотів би показати на наступному слайді динаміку, результати, скажемо, нашої діяльності за 10 років. Дохід від реалізації електроенергії збільшився в 4 рази, чистий прибуток – в 4 рази, реалізовано електроенергії на 25 відсотків більше, балансова вартість активів – в 2,7-3 рази, і необоротні активи – в 2,6 рази. Тобто за весь період.

Якщо подивитись, що ми виплатили на користь держави за весь період. Значить, якщо ми побачимо дивіденди, дивіденди збільшились в 4,6 разів, майже в 5 разів дивіденди збільшились. Податок на прибуток – в 22 рази. Податок на доходи з фізичних – в 10 разів. Плата за землю – в 13 разів. Плата за воду – в 1,2 рази. ЄСВ – в 2 рази. І інші, військовий збір і інші – в 13 разів. Тобто виплати на користь держави усього збільшені у 9,4 рази, майже в 10 разів за цей період часу.

Фінансові результати за...

_____ . За 7 років.

СИРОТА І.Г. Ну, за 7 років. Тут я показав за 7 років... Так, за 7 років.

Фінансові результати нашої компанії за 19-й рік. Тобто план доходу був 7 мільярдів 600. Факт – 8 мільярдів 262 мільйона гривень.

Чистий прибуток. План був 2 мільярда 600, став 3 мільярди 223.

Виплати на користь держави. У плані було 2 мільярда 724 мільйона... 794 мільйона. Факт – 3 мільярда 228 мільйонів.

Капінвестиції, які були передбачені, план – 3 мільярда 739. Інвестовано 3 мільярда 732. 99,8 відсотків тобто проведено капінвестицій.

Освоєно капітальних інвестицій, по яких статтях, 3 мільярди 731 мільйон. Це будівництво Дністровської ГАЕС – 1 мільярд 53 мільйони, це реконструкція ГАЕС – 2 мільярди 192 мільйони, капітальні ремонти – 195 мільйонів і інші проекти – 289 мільйонів.

Показники діяльності та майнового стану за 19-й рік: реалізовано електроенергії – 7 мільярдів 637, це на 76 відсотків менше заплановано, це за рахунок водності, яка, скажемо, не є в нашій спроможності щось змінити. Це є природні явища. Ми бачимо, що, на жаль, є все-таки посушливі роки, і з 15-го року ця динаміка дещо повторюється.

І тому я ще раз хотів би наголосити, коли я йду по кожному пункту, що для нас важливо будувати гідроакумуючі станції, на які не впливає приточність, тому що ми маємо верхню водойму і нижню водойму. І вона не впливає, і вона є манєврова потужність як, скажімо, в пікові, так і провальні режими. Тому гідроакумуючі дві станції, вони вкрай необхідні для нашої компанії.

Чистий прибуток, який ми планували, дохід від реалізації електроенергії, був запланований 2 мільярди 600, ми отримали 3 мільярди 222, на 123 відсотки більше. Балансова вартість активів збільшилася на 102 відсотки, на 100 відсотків, капітальних інвестицій – 99,8. Виплата на користь держави – 100 відсотків, тобто 115 відсотків, 115, і дивіденди – 100 відсотків.

Хотів би ще раз зупинитися на дивідендах, що ми мали в минулому році. В минулому році 15 грудня, я думаю, ви всі це бачили, була прийнята

постанова, що доплатити ще плюс "Укргідроенерго" 60 відсотків дивідендів. 30 відсотків вважають, що це є для нас пільгова складова. Я би не сказав, тому що треба подивитися на наш дохід. Якщо ми маємо дохід 7 мільярдів 630 мільйонів, а сплачуємо дивіденди, я хотів би показати, дивіденди 1 мільярд 100, то ми розуміємо, яка це величина.

І ще один парадокс. У нас формується чистий дохід 3 мільярди 222 мільйони. Ми його направляємо на капінвестиції. А потім на наступний рік ми на 3 мільярди 222 мільйони сплачуємо 30 відсотків дивідендів. Ніде в Європі і в світі цього немає. На капінвестиції... йдуть капітальні інвестиції, а потім формується чистий прибуток і з нього сплачуються дивіденди. Тому що, якщо коштує агрегат, умовно, на Дністрі 7,5 мільярда і ми повинні ще заплатити на нього 30 відсотків дивідендів, то це виходить, що ми ще повинні 2,5 мільярда положити тоді, сплатити дивіденди. Якщо це буде 90 відсотків, це взагалі нерентабельні проекти. Це взагалі нерентабельні проекти.

І тому ми повинні, ми вважаємо, до 12-го року, коли було прийнято рішення для розвитку енергетики, були зняті з капінвестицій і податки на дивіденди, якщо розвиток енергетики, і податок на прибуток, і дивіденди з капінвестицій. Я розумію, що податок на прибуток ми повинні сплачувати. Але сплачувати дивіденди з капінвестицій, я вважаю, що це неправильно.

Ми повинні прийняти рішення: або ми розвиваємо енергетику, а разом з тим і економіку, або ми одночасно так, як у минулому році пропонувалося, щоб ми доплатили ще 60 відсотків. 60 відсотків – це 2 мільярди 200. 2 мільярди 200 якщо ми б доплатили, коефіцієнт ліквідності, який ми 10 років по вимогах наших банків сплачуємо, повинні зробити міжнародні аудити, і коефіцієнт ліквідності повинен в наших контрактах прописаний 1,2. Якщо він менше 1,2, а ще менше 1 – це дає всі, скажімо, факти на сторону банку зупинити кредитування такого проекту. Якщо б ми заплатили 60 відсотків ще дивіденди, коефіцієнт ліквідності був би на рівні 0,5. Це взагалі підводить під ситуацію, коли треба закривати кредитну угоду і вимагати повернення

кредитних коштів. Я вважаю, що такі речі коли робляться, це повинні бути дуже виважені речі. А про що це даліше говорить? А говорить це про даліше, що коли б ми хотіли іти, а у нас буде ще третя черга реконструкції, то тоді кредити для нас таких фінансових установ практично неможливі, а якщо можливі, то не під відсоток, який ми маємо сьогодні.

Тому я вважаю, що такі речі... ми повинні теж дуже обережно відноситись. Я думаю, що краще все-таки, ці 30 відсотків – це не є пільговий кредит. Бо якщо взяти оборот і чистий дохід і подивитися, які ми сплачуємо податки... Бо якщо 7 мільярдів 637 – дохід, а сплата всіх податків до держави – 3 мільярди 228, це практично 45 відсотків обов'язкових платежів, які ми сплачуємо. Я вважаю, що це немалі кошти є.

Якщо ми говоримо, що можна було б якусь частину перенаправити на капінвестиції... А сьогодні на Дністрі агрегат, який ми будуємо четвертий, локальна частина складає 85 відсотків. 85 відсотків – це українська складова. Це проектні інститути, це українські проектувальники, це українські машинобудівельники, це приблизно 15-20 тисяч робочих місць. Тому ми повинні також прийняти для себе рішення, яким шляхом ми повинні рухатися.

_____. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Звичайно. Ну, проблемні питання, я чуть пізніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Так. Ми говоримо, так. Бо на сьогоднішній день у нас є тільки заключені договори з "Турбоатом", з "Електроважмаш" до 22-го року на 6,8 мільярда.... на 6 мільярдів гривень. Це наші замовлення. І якщо ми сьогодні не будемо думати про наші перспективні проекти і як їх реалізувати даліше, то у 22-му, у 23-му році картинка на цих заводах буде трошки інша.

Якщо ви сьогодні зайдете на "Турбоатом", на "Електроважмаш" і ви побачите 70 відсотків замовлень нашого підприємства, то у 23-му році, якщо ми сьогодні не приймемо якихось рішень, такої картинки не буде. Вона буде дещо гіршою. І тому треба думати, як ми будемо далі рухатись.

Тепер я хотів би зупинитись на наших проектах, які є в стратегії розвитку, які ми повинні реалізувати до 26-го року. В першу чергу це будівництво Канівської станції. Це 1 тисяча мегават, це 4 агрегати по 260 мегават, 250 в генераторному, 260 в насосному. Є проект, він пройшов... затверджений проект пройшов експертизу. Будівництво цієї станції приблизно 6,5 років і вартість проекту приблизно 1,5 мільярда. Будівництво Дністровської гідроакумуюча станції – це ще 3 агрегати: 5, 6, і 7. Ми теж вважаємо, що потрібний комплексний підхід, тому щоб його будувати швидко, щоб за 5-6 років збудувати ці агрегати.

_____. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Канівська – ні. Канівська тільки є проект. Є економічний проект. Сьогодні ми уже проводимо конкурс на цей проект. І я думаю, що ми можемо мати контракт цього року, якщо ні, то в першому кварталі наступного року ми можемо. Але знову ж таки, коли не пройшов оцей законопроект про держгарантію для нашої компанії на дністровську і канівську, це нас починає обмежувати в перемовинах зі всіма інвесторами. Тому що інвестори говорять, ми не бачимо, що є підтримка держави цих проектів. Тому що, якщо немає державної гарантії, тоді зовсім інші фінансові і кредитні ресурси нам пропонують.

Ми ставили всім... Ми приблизно маємо по всіх наших проектах підписано 20 меморандумів. Це і з китайськими компаніями, це і з турецькими компаніями, і з австрійськими, з німецькими, Корея, Японія. Але ми ведемо чітко нашу позицію, що кредити повинні бути не дорожчі ніж 4 відсотки на період будівництва і період повернення кредитів, а це 15-20

років, не дорожче. І що це має бути, якщо так, то фіксована ставка, не дорожче, щоб вона була. Є різні компанії. Китайські компанії, вони визначають, що вони хочуть мати генпідряд 60 на 40, ми їм тоді ставимо вимогу, що добре, якщо 60 на 40, але вони фінансують 85 відсотків проекту. Ми тоді говоримо, добре, але тоді ви повинні створити консорціум з нашими заводами, з "Турбоатом", "Електроважмаш", щоб було спільне виробництво, щоб також завантажити наші заводи. Тобто така вимога стоїть. Перед всіма банками теж стоїть, що обов'язково... Перед всіма інвесторами, які хочуть зайти.

Якщо ми отримаємо кошти, які ми отримували із Світового банку чи в будь-який, не буде вимог ніяких, а буде вимога тільки одна, що ми будемо проводити за міжнародними стандартами процедуру закупівель, ми теж... Ми готові. Для нас це ідеальний варіант, тоді йде змагальна боротьба і тоді ми розуміємо, що це можна робити. Але я вважаю, що такий... ще раз, як проект, як хоча б Каховка або Дністровська, де приблизно 550, 650, 700 мільйонів, ми можемо зробити хоча б один проект за рахунок свого ресурсу для того, щоб зробити 85 відсотків локалізації українського виробника і українських будівельників. Це друге питання, що стосується Каніва.

Що стосується Дністра, це, звичайно, теж три гідроагрегати, які потрібно зробити. Вартість там дешевша. Приблизно, якщо по Каніву ви побачите, це мегават 1500 доларів, 1500 євро, то уже Дністровська ГЕС – це приблизно 700 доларів мегават, тому що ми маємо вже верхню водойму, ми маємо нижню водойму, ми багато зробили підземних робіт. І нам потрібно практично три агрегати і, тобто ми вкладаємося в 650-700 мільйонів.

Я думаю, що Каховська ГЕС-2... Чому потрібне будівництво Каховської ГЕС-2? Вона має пропускну спроможність 600 мегават. Перед Каховською ГЕС-2 стоїть потужний Дніпрогес, який має 1,5 тисячі мегават. Пропускна спроможність Дністровської, Дніпровської ГЕС і Каховської неспівмірні. І отримується, що у нас Каховська станція працює в базовому

режимі, 70 відсотків вона працює в базовому режимі. А було багато років, коли ми піднімали затвори і скидували воду просто в холосту через затвори, тому що ми не могли пропустити її через гідроагрегати. І тому був розроблений ТЕО з компанією німецькою за грант швейцарський, щоби розробити економічну модель, щоб побудувати цю станцію для того, щоб ми могли перевести каховську станцію теж в пікові режими роботи. На сьогоднішній день ТЕО є. Ми також шукаємо компанії ЕРС (контракти), що стосується і Дністра, і Каховки для того, щоб і спроектувати, і побудувати, і, звичайно, прийти зі своїми коштами. У нас стоїть таке питання.

Дальше. Є у нас ще один проект, який ми розробляємо разом USAID – це будівництво сонячних батарей, акумулюючих батарей. Хотів би зразу, розуміючи, яка це йдеться розмова, коли всі чують про альтернативні джерела, хочу зразу сказати, цей проект без "зеленого" тарифу. Ми прорахували на сьогоднішній день 68 мегават... В нас є контрольовані зони на наших територіях біля всіх наших водосховищ.

Ми бачили в Європі і в світі є такий мікс, коли працюють сонячні батареї, працюють акумулюючі батареї, працює ГЕС і ГАЕС. Ми хочемо побачити економічну ефективність такої моделі. Ми хочемо побудувати 212 мегават акумулюючих батарей. Всі говорять, ніхто не робив, всі думали, що ми будемо противниками цього, що ми хочемо тільки розвивати гідроенергетику, ми говоримо: ні, давайте ми теж готові цей проект реалізувати, щоб подивитися на практиці, як він буде працювати в комплексі з гідроакумулюючими станціями. Ми плануємо їх розмістити на гідроакумулюючій дністровській, на київській гідроакумулюючій і на наших станціях, щоб подивитися, як він працює і для чого нам ще потрібні, скажімо, ті акумулюючі батареї сьогодні.

Наші агрегати, які потрібно дати терміново, наприклад, 700, ну, 300 мегават, термін розвороту – від нуля 3-4 хвилини. Тобто нам потрібно, щоб надати ефективну послугу нашому оператору, щоб почати з нуля. Тобто з нуля до 7 хвилин ми запускаємо акумулюючу батарею, а потім починає

агрегат. І тобто це стовідсоткова ефективність надання такої послуги для нашого регулятора.

Тому ми теж хочемо подивитися. Тут питання про фінансування немає, тому що Світовий банк разом з USAID... Ми повинні до кінця року розробити ТЕО, і Світовий банк готовий фінансувати нам такий проект.

Третій проект – це реконструкція ще 15 агрегатів, які зі 100 агрегатів у нас залишаться після 22-го року. Також ми попередньо маємо розмови зі Світовим банком і з банком Європейським інвестиційним, вони готові інвестувати в реконструкцію цих 15 агрегатів. Але там стоїть знову ж таки не тільки реконструкція 15 агрегатів, а і заходи щодо продовження терміну експлуатації наших гідропоруд. Як ви чули, я перед тим сказав, що згідно проектного рішення гідропоруди приблизно розраховані на 100 років. Але це не означає, що після 100 років вони не можуть працювати.

Тому нам потрібно уже сьогодні, враховуючи, що наша Запорізька станція ДніпроГЕС має уже 87 років, ми уже сьогодні дивимося і сьогодні працюємо, і робимо технічне завдання, щоб подивитись, які заходи ми повинні зробити для того, щоб...

_____ . *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Як мінімум на 50 чи скільки років продовжити термін експлуатації наших гідропоруд.

Тому ми заключили між собою меморандум з компанією USAID, яка має дуже великий досвід, і вона уже в світі вона більше 120 років, вона має дуже великі архівні дані. Вони приїжджали дивилися на наші об'єкти, і в першу чергу ми попросили київську станцію і ДніпроГЕС, щоб не було багато розмов по київській, коли ви чуєте, що є багато розмов, що може бути якась аварія і так далі чи ще. Вони сказали, що наші об'єкти знаходяться в дуже хорошому стані. У нас всі об'єкти знаходяться під автоматизованим контролем і, скажімо, по гідропорудах і по плотинах, і 24 години на добу,

якщо ви були не екскурсії, ви могли побачити, на щит це все виводиться у нас.

Значить, це я вам розказав коротко про наші проекти, які потрібно нам будувати.

Що би я хотів наголосити. Що найбільше наносить шкоду в реалізації будь-якого проекту? Найбільшу шкоду реалізації будь-якого проекту наносить термін його виконання. Якщо ми четвертий агрегат затвердили експертизу в 16-му році і вставляли, що роботи коштують 3,5 тисячі гривень, на сьогодні ця сума 15 тисяч гривень. І це одразу здорожчання проекту на мільярд гривень. І, якщо з 16-го року регулярно, скажімо, видавав не цю кількість, яка потрібна, на проект, який затверджений був постановою Кабінету Міністрів, де був будівництва, а виділялося то, що як би вважав регулятор може виділити, то це все розтягнулося в часі. І нам замість того, щоб в 19-му році закінчити четвертий агрегат, ми повинні продовжити для того, щоби всі пускові закінчити в 22-му році. А це все іде здорожчання.

Якщо ми будемо реалізовувати... Чому я і хочу вам сказати, чому ми і говоримо, що перший агрегат на Дністровській гідроакумулюючій станції будувався 28 років. Ми побудували три агрегати за 10 років. Але я вважаю, це теж можна все ускорювати. І тому я вважаю, що три агрегати на дністровській треба побудувати за 5,5 років. Але треба мати комплексне фінансування і заключити контракт під конкретну суму і завершити будь-який об'єкт, якщо він є 5,5 чи 6 років, значить він в цей термін повинен бути збудований.

Малого того, якщо ми говоримо про канівський, наприклад, проект, термін будівництва – 6 років. Перший агрегат повинен бути запущений через 3 роки, і він повинен приносити нам уже заробіток і результат. Знову ж таки 90 відсотків в світі регулюючих потужностей є за рахунок гідроакумулюючих станцій, 10 відсотків – це всі інші.

Ми не відійдемо від чогось іншого, ми не знайдемо якоїсь іншої моделі. Але я хотів би говорити, ще раз, я говорив це 5 років на круглому столі в

Верховній Раді, може хто чув, ще раз повторюю. Коли була, що треба будувати альтернативні джерела сонця і вітру. Я тоді говорив, що побудувати тисячу мегават сонця і вітру, це достатньо 1,5-2 роки. Від ідеї до проекту і до реалізації. Збалансувати ті 1,5 тисячі мегават треба тисячу мегават регулюючих потужностей. Щоб збудувати станцію від початку до кінця, від проекту і від завершення, це практично 10 років. Ми розуміємо, і тоді я ще говорив, що потрібно йти на випередження.

Якщо ми сьогодні, сьогодні ми цілий рік, ви бачили, займалися, що робити, щоб збалансувати нас з альтернативних джерел. Але якщо ми сьогодні не будемо думати і далі, як розвивати регулюючі потужності, ми цю кризу не оминемо і на наступний рік, і позанаступний рік.

Тому я хотів би, щоб ми з вами, для нас які є проблемні питання, оті, що я хотів би озвучити на остаток, це наші проблемні питання, які ми бачимо на сьогоднішній день. Я їх повторю, я хотів би просто зачитати їх під протокол.

Значить, проблемні питання. Це те, що ми витрачаємо кошти на капінвестиції, які потім підлягають оподаткуванню. Тобто прийнято рішення щодо вирішення питання, щоб ми не сплачували дивіденти з коштів, які йдуть на капінвестиції.

І, звичайно, в нас є питання щодо старої моделі ринку, який ми хочемо капіталізувати. Ну, буде доповідати ще голова наглядової ради, він цієї теми торкнеться. Мільярд 277 мільйонів, які є, ми дякуємо за цей законопроект, який прийняли. І ми хотіли би також, щоби цього року, якщо буде така можливість, щоби цю, скажімо, тему ми теж могли закрити і капіталізувати або через ОВДП, щоб частину повернути кредиту "Ощадбанку" і частину, щоб, скажімо, капіталізувати, скажімо, винести в статутний фонд.

Тобто наша просьба до вас, якщо є можливість, це враховуючи, ну, скажемо, наявний дефіцит дерегулюючої потужності, який у нас є, все-таки підтримати державні гарантії щодо будівництва дністровської і канівської станцій, в першу чергу по капіталізації, це в другу чергу. І, я думаю, що...

Звичайно, я почув бажання побувати на Дністровській ГАЕС. Ми готові, повірте, в нас немає якихось там підготовчих станцій. Ви можете, будь ласка, виявити бажання сьогодні на будь-яку станцію поїхати і подивитися, в якому стані знаходиться будь-яка станція.

Я не торкнувся ще такої важливої, якщо можна, Андрій Михайлович, я маю ще пару хвилин, 5 хвилин, будь ласка, це соціальні сфери. Для нас не пусті слова, що в нашій компанії основний пріоритет – це люди. І, якщо ми зараз звернемося в цю сторону, за цей період часу ми побудували... Що зробили ми для своїх людей? На сьогоднішній день середня заробітна плата наших працівників – 19,5 тисяч гривень, 20,5 тисяч гривень. Ми в 19-му році, на початку 18-19-го, на 50 відсотків підняли заробітну плату нашим працівникам. Чому? В 18-му році ми побачили, що в нас дефіцит, починається відток кадрів, людей, які почали виїжджати в Польщу. А це, скажімо, фахівці, яких ми виховали, яким 40 років, це ті люди, які тільки набралися знань, і вони виїжджали за кордон. Це не тільки, скажімо, в будівельній галузі, а це в енергетичній галузі. І нам потрібно було щось зробити. І ми вирішили тоді стримати людей соціальним пакетом.

За цей період часу, ми в 14-му році здали і побудували на Дністровській гідроакumuлюючій станції 114-квартирний будинок, для того, щоби з наших станцій молоді сім'ї могли переїжджати на цю станцію, тому що в нас там буде ще один агрегат. А кожен агрегат – це приблизно 30-40 людей робочих місць. В нашій компанії дещо інша політика. Ми не гордимся тим, що ми скорочуємо людей.

Я вважаю компанії, які розвиваються, успішні, вони не повинні скорочувати людей. Вони повинні перепрофільовувати робочі місця, знаходити нові проекти і для розвитку, щоб залишити цих людей. Усіх людей, яких ми скорочуємо, вони йдуть на фонд зайнятості, і де вони... їм потрібно кошти видавати З бюджету.

Тому потрібно людей перепрофільовувати і дати людям впевненість, що ми за них переживаємо і вболіваємо. Тоді не буде відтоку кадрів. Тоді

люди будуть чесно працювати, коли вони будуть бачити, що ми чесно до них відносимося. Ми практично з 3 тисяч, 2 тисячі 900, застрахували кожного працівника на 200 тисяч гривень. Ви знаєте, сьогодні, і ми маємо велику статистику, коли багато людей тяжкими хворобами хворіють, онкохворобами. Ті люди не можуть справитися, якщо вони не мають такої страховки. Тобто страховка в нас ця уже діє третій рік. Практично ми можемо сказати, 90 відсотків людей, яких ми страхуємо. Тобто ми говоримо, що, люди, рано чи пізно це буде для вас потрібно, ми повинні це для вас зробити.

25 тисяч ми сплачуємо своїм жінкам, для дітей, які народжують. Ми сплачуємо невелику суму. Але 200 гривень кожен місяць для наших пенсіонерів, для наших ветеранів-енергетиків, які працювали тут. Ми практично 15-20 наших людей кожен рік забезпечуємо на фінансування, фінансуємо, щоб отримали вони вищу освіту. Тобто у нас практично 70 відсотків працюючих – це люди з вищою освітою.

Тобто різні напрямки, які ми намагаємося для наших людей. Ми відшкодовуємо людям за лікування. Ми намагаємося, звичайно, є різні речі, які теж, мається на увазі, і поховання, і все це те, що ми беремо для себе, бере компанія для того, щоб піднімати соціальні стандарти для наших людей. Тому що, коли ми пишемо гасло, що для нас найважливіша цінність – це людина, то ми дійсно про це думаємо, про це говоримо.

Я коротко, мені здається, щоб вас не переобтяжувати, що міг сказати. Якщо у вас буде бажання, ще якісь запитання, відповім. Але ми би з великим задоволенням хотіли, щоб ви побували хоча би як мінімум на двох візитних картках гідроенергетики. Візитна картка ХХ століття – це, це ДніпроГЕС. І візитна картка ХХІ століття – це Дністровська гідроакumuлююча станція. Щоб ви побачили, який об'єкт. Ми побудували, я ж забув сказати, в 13-му році ми здали в експлуатацію найбільшу штучну водойму в Європі, яка має вмістимість 45 мільйонів метрів кубічних води.

Також готові, щоб ви побачили ці об'єкти, як вони працюють на благо нашої держави.

Я деколи чую, що багато хто може сказати, що, ну, вони хочуть будувати. Я вважаю, що ці об'єкти потрібні в першу чергу державі, в другу чергу енергосистемі. Компаніям це навантаження, для компанії це навантаження. Тому що компанії потім треба думати, як повернути ті кредити. Компанії потрібно нести відповідальність за кожен об'єкт, який вона будує. І тому це не є, скажімо, така аж велика привілея. Але складається деколи враження, що ті проекти потрібні "Укргідроенерго". Вони, звичайно, потрібні "Укргідроенерго", але вони потрібні енергосистемі нашої країни.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене пропозиція. Ні, в мене пропозиція. Давайте нехай нас... Саша, давайте нехай... Давайте закінчить нехай виступ. По-перше, головуючи веде засідання. Щоб керівники, закінчив презентацію, тоді ми перейдемо до серії питання-відповіді, де всі зможуть задати всі питання. Питання-відповіді, питання-відповіді.

Якщо можна, я так розумію, голова наглядової ради Гвозд'їв Валентин Анатолійович. Також у вас є своя презентація.

ГВОЗД'ІЙ В.А. ...чути, особливо тим, хто в онлайні.

Шановні гості, мене звуть Валентин Гвозд'їв. Я сьогодні разом тут зі своїми колегами, я хочу вам їх представити. На екрані ви бачите поточний склад наглядової ради. Сьогодні з нами моя колега Наталія Микольська, Олег Терлецький, а також Василь Шкураков. Це є члени наглядової ради, яка на сьогоднішній день є діючою. Також у нас ще один член наглядової ради Стівен Лерд Уолш, він за кордоном знаходиться, оскільки проживає в Вашингтоні в США.

Наглядова рада була сформована державою як акціонер в минулому році, і ми сьогодні, можна сказати, відсвяткували рік нашої діяльності. Тому що якраз у липні минулого року було перше наше засідання, якщо, і ми за цей рік надзвичайно багато вже чого і зробили, і побачили, і зрозуміли, і, скажемо, пройшли.

В чому особливість, я б не хотів там зупинятися на якихось статистичних даних, які вам навряд чи потрібні, вони є в презентації, я хотів скористатися цієї можливістю, сьогодні розказати про суть, як сьогодні ми, як наглядова рада на державному підприємства працює на державу. Тому що насправді нас найняла держава, аби ми наглядали тут за тим, як підприємство розвивається, як воно працює. Ми згідно закону не маємо права втручатися в господарську діяльність підприємства, диктувати якісь умови чи ще щось і ніколи цим не займаємося. В нас в законі визначені чітко наші завдання акціонером, і ми повинні виконувати все в інтересах власника, тобто нашого акціонера. Але, як ви всі знаєте, бо ви також до цього так чи інакше залучені, наша держава сьогодні реалізовує концепцію впровадження в державний сектор корпоративне управління найвищих світових стандартів, які відповідають стандартам OECD і так далі.

На підприємстві "Укргідроенерго" наша наглядова рада була сформована в минулому році однією з останніх, якщо не останньою, в державному секторі. Але ми точно не є останньою по показниках нашої роботи серед всіх державних підприємств. Замість запланованих одного обов'язкового засідання в квартал ми засідаємо щомісяця і навіть частіше, якщо в цьому виникає потреба.

На жаль, в минулому році і на початку цього року, в лютому, ми зіштовхнулися з двома дуже серйозними проблемами.

Перша проблема. Це, як ви всі знаєте, наглядові ради формується за принципом незалежності в тому числі. Більшість членів наглядової ради державного підприємства згідно законодавства повинно бути незалежними. Тобто це люди, які не працюють ніде в державних органах, не призначаються

державою просто наказом, а проходять відповідний відкритий відбір і згідно своїх здібностей, умінь, навичок стають, обираються Номінаційним комітетом Кабінету Міністрів як члени наглядової ради державних підприємств.

Якраз наше підприємство сформовано було за таким принципом. З семи членів наглядової ради у нас чотири незалежних члена. Сьогодні три присутні. Стівен Лерд – це четвертий. Василь Шкураков представляє Міністерство фінансів, тобто він представник держави.

Як ви знаєте, законом гарантована повна незалежність нам у нашій позиції. І встановлений певний механізм, скажемо так, цих гарантій. І, на жаль, в цьому році ми... Може, це неприємна інформація, її ще раз згадувати, для мене також, але я би хотів звернути вашу увагу, що таке було на нашому підприємстві в нашій наглядовій раді, коли на нас здійснювався тиск зі сторони певних посадових осіб, представників державних органів, які примушували там особисто мене звільнитися, примушували вчинити якісь незаконні дії, про які ми, звичайно, одразу в НАЗК повідомляли, починали антикорупційні розслідування з цього приводу і так далі, і так далі. Тобто ми на собі пережили оцей, як його назвати, чи буфер, чи як хочете назвіть, цього захисту компанії, з однієї сторони, від власника, від політичного впливу, від оцих політичних рішень, коли можна зранку встати і придумати собі щось по цьому чи по іншому підприємству, зробити так, як хочеться. Так не може бути, це не світові стандарти. Світові стандарти це для того запроваджуються в корпоративному управлінні, щоб сталий розвиток бізнесу відбувався, тому що це велика відповідальність. І ми сьогодні витримуємо і ці вимоги також, і витримуємо ці випробування, і пройшли їх. Слава Богу, наприклад, в судовому порядку суд встановив, що не можна незалежного члена просто так взяти і в розпорядженні чи наказом звільнити і вигнати, а потрібно звертатися виключно до суду, якщо ти вважаєш, що він перестав відповідати вимогам закону. Що і було зроблено в нашому випадку, і цей конфлікт був

вирішений потім через заміну керівництва. Але, менше з тим, тобто це було, і вам було також це зрозуміло.

І другою великим випробуванням для нас як для наглядової ради стало, оскільки ви повинні розуміти, що на нас законом покладена персональна відповідальність, в тому числі майнова, якщо ми своїми рішеннями чи бездіяльністю завдамо збитків чи шкоди компанії. Тобто ми несемо відповідальність всім належним нам майном, а ми люди з бізнесу, в нас є чим нести відповідальність, цього приховуємо, це в деклараціях наших зазначено, і для нас це велике випробування, і з іншої сторони, мотивація діяти: десять разів перевір, один раз зроби.

І ми наблизилися до періоду, коли потрібно було приймати рішення, передбачено законом, як повноваження, виключне повноваження наглядової ради, це своєчасне прийняття рішення, якщо компанії щось загрожує. Зокрема, коли ми побачили, що є плани Кабінету Міністрів встановити дивіденди для нашого підприємства в розмірі, який перевищував би 50 відсотків навіть, така була мова, від чистого доходу, ми негайно зібрали наглядову раду, зробили всі відповідні розрахунки і побачили, що якщо ми заплатимо навіть вже 31 відсоток, тобто все, що більше 30, - пряма дорога у банкрутство, дефолт по всіх кредитах, тому що виникає обов'язок погасити, бо ліквідність падає миттєво від цього. нема. Ми єдина наглядова рада, яка в Україні, наскільки мені відомо, я спілкуюся з головами наглядових рад, практично всіх підприємств, приймаємо рішення про те, що вірогідність доведення до банкрутства компаній через таке рішення власника є високо ймовірним. Все. І направляємо це в Кабінет Міністрів, і направляємо це в орган управління і акціонеру до відома. І ви знаєте, до нас прислухався власник і не пішов на те, аби компанію потопити. Тобто ми отримали рішення про встановлення ставки дивідендів 30 відсотків, а не 50, як планувалось. Я вважаю, що оце і має бути роль наглядових рад, в тому числі, зокрема, в таких випадках, щоб завчасно попередити збитки, падіння компанії і так далі.

Я дуже дякую своїм колегам, які дуже злагоджено працюють. Ми були підібрані... Вибачте за таке слово, по відношенню до людей, може, і негарно говорити, але нам так говорили, і ми так вживаємо це слово. Що підбирали нас за принципом різноманітності. І це дуже нам допомогло в роботі. У нас дотримана була повністю і гендерна політика при формуванні наглядової ради. У нас було три жінки, на жаль, зараз тільки одна. Ми хотіли би, щоб нам додали від Міністерства енергетики. Але зараз Номінаційний комітет не працює тимчасово, і ми не маємо цих кандидатів. І в нас принцип різноманітності професійний. У нас є і юристи, і економісти, і технологічні працівники. Працівники мають досвід в гідроенергетиці, енергетиці і фінансах. Це надзвичайно такий правильний підбір, який дає нам можливість бути компетентними практично у всіх питаннях.

Ми єдина наглядова рада з державних підприємств, яка створила комітет з інновацій. Ми реалізуємо зараз цілий ряд... Наталія Микольська очолила цей комітет. І вона має відповідну освіту американську в Стенфордському університеті, де відповідно проходила навчання. І ми тут це імплементуємо. Я, наприклад, маю освіту, теж в Лондоні отримував щодо комплаєнсу, з різноманітних там процедур контролю і так далі. Ми теж це імплементуємо.

Ми підвищили безпеку... Тобто нас хвилює що? Ми, не втручаючись в господарську діяльність, хочемо, щоби потім не було ніяких проблем через неправильні рішення. Ми постійно заслуховуємо керівництво. Ми корегуємо. Ми даємо вказівки. Це те, що має робити наглядова рада. Наприклад, коли COVID почався, я хочу сказати, що ми просто засідали ледве не кожні три тижні і заслуховували постійно звіти керівництва, виконавчого органу, і для нас це був пріоритет. Бо якщо, не дай Бог, на стратегічному підприємстві, наприклад, уявіть, захворіли всі, було питання кадрового резерву, як забезпечити безперервність, тяглість виробничого процесу. Це нас цікавило з точки зору безпеки. Бо якщо ми не виконуємо ці плани, в нас летить багато чого.

І я хочу вам сказати, дякуючи виконавчого органу, всього-на-всього 8 людей в нас є за весь період хворих на COVID і немає масового поширення, що свідчить про те, що наші заходи, які ми впровадили, вони реалізовані і дали свій результат, не поширився вірус на станції, тому що дотримується весь повністю контроль.

Що стосується того, які перспективи. Ми би дуже хотіли, щоб була постійна комунікація з комітетом Верховної Ради, якась схожа, як сьогодні, щоб ви нас більше слухали. Нам, в принципі, від представників держави не особливо то щось і потрібно, крім того, щоб нас тільки чули. Ми готові доповідати, ми готові розповідати, ми готові пропонувати і робити. І робимо, ми не просто говоримо. Але давайте нам більше таких можливостей, як сьогодні, щоб ми були почуті.

І ми хотіли би, Ігор Григорович сказав, там дністровська. Я повідомляю, що в нас, наприклад, в жовтні заплановано наступне засідання наглядової ради на Дністровській ГЕС, ми його планували на 6 число, але я подивився план, Наталія теж подивилася, каже, що там у вас пленарна сесія, і ми можемо, якщо хтось з ваших колег планував би приїхати туди, будь ласка, ми вас запрошуємо, починаючи з 13-го до 15-го, у вас робота в комітетах якраз передбачена, наскільки я побачив по графіку, можна спланувати на Дністровській ГАЕС, це дуже цікавий об'єкт, дійсно, було би дуже цікаво туди поїхати. Ми там будемо проводити засідання наглядової ради. В нас там будуть свої питання, але це воно не пов'язано, ми можемо розвести, коротше.

Я хотів би сьогодні також звернути увагу, що є в нас і проблеми, і ці проблеми такі, які стосуються не лише нас особисто, а і всього сектору корпоративного управління державного і управління, в принципі, керівників державних підприємств, це обмеження у заробітних платах. Ви знаєте, що з квітня місяця ми отримуємо 38 тисяч гривень після податків за нашу роботу. Відповідальність просто неспівмірна. Ви чуєте ті мільярдні цифри, які нам приходится погоджувати, підписувати, обговорювати, затверджувати. Ми не боїмося цієї відповідальності, але ми хотіли би, нам прикро, що це питання

не вирішується ні на законодавчому рівні, ні на рівні Конституційного Суду, який для всіх чиновників зняв обмеження, а для підприємств і наглядових рад залишив їх, ці обмеження. І це нечесно, ми вважаємо.

Ми готові, звичайно, терпіти стільки, скільки треба. Але ми взяли і порахували економічний ефект. Якщо скласти цифру заробітних плат, які отримують члени наглядових рад, які б вони не були, до речі, в нас одні з найменших зарплат, якщо... найменші зарплати по всіх державних підприємствах. В нас немає космічних зарплат, відразу зауважу. Якщо їх скласти всі ці цифри зарплат і порахувати, скільки податків на цю цифру бюджет отримував би щомісяця, то ми з вами будемо мати чистий збиток для державного бюджету у ненадходженні цих податків. Тому що ці кошти платяться не з державного бюджету нам, а вони платяться нам з рахунку підприємства, і потім в кінцевому періоді фінансовому держави нічого точно з цього не виграє, тому що ці кошти витрачаються, оподатковуються і так далі, і так далі.

Тому я думаю, що настав час повернутися до цього питання. Майте це просто на увазі, нашу позицію. Ми не відмовляємося працювати, хоча ми чули, що деякі члени деяких наглядових рад відмовляються працювати. Це їхнє право, вони можуть звільнитися. Ми готові терпіти ці обмеження, і абсолютно тихенько собі їх терпіли до рішення Конституційного Суду, яке суддям скасував ці обмеження, а нам ні. Яюсь виглядає трохи нечесно.

Але це... ми би були дуже щасливі, якби це була найбільша проблема зі всіх, які в нас є. Це, якщо чесно, не сама велика проблема, тому ми це переживемо на благо.

Це те, що я хотів. Я готовий відповісти на питання, якщо у вас вони будуть. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Тепер після повної презентації, в тому числі і про зарплати, в нас може виникнути менше або більше запитань. Я так розумію, виступів більш немає.

Просто в останньому виступі, можливо, десь частково були відповіді вже на якісь питання.

Тепер, Олександр Миколайович, прошу, у вас були запитання. І так само в кого інших є запитання, давайте ми підготуємося, щоби всі могли запитати, щоб ми сьогодні вийшли звідси без запитань без відповідей, скажемо так.

Тому прошу, Олександр Миколайович перший.

ЮРЧЕНКО О.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мікрофон.

ЮРЧЕНКО О.М. Почули доцільність. Почули про соціальну складову. Хотіли б чути про екологічну складову роботи генерації.

СИРОТА І.Г. Ще раз хотів би наголосити, що стосується екологізації. Ми, коли залучали кредитні кошти від європейських банків і від світових банків, була вимога, три вимоги. Перша – це продовжити термін експлуатації. Друга – це збільшити робочі потужності. І третя – це підвищення екологізації наших агрегатів. Це, що стосується наших робіт.

І ще одне питання. Я багато чую, що говорять, ну, Дністровський проект він має там 30 з чимось років, це ж уже минуле століття. Ще раз хотів би наголосити, коли ви приїдете на нашій об'єкт, ви побачите надсучасне обладнання. Ми швидко переорієнтовуємося. Ми всі нові технології, які є в Європі, які є в світі, ми вивчаємо і запроваджуємо на нашій станції. Ви побачите обладнання, яке експлуатується в Австрії, в Швейцарії, в Норвегії і в Україні. Ви не побачите різниці. І, що стосується екологізації, для нас це в першу чергу.

Ще одне питання. Ми передбачаємо на Каховській ГЕС-2 передбачаємо рибоходи. Ми передбачаємо також цю складову. Ми передбачаємо, якщо ми

побачимо ефективність від цього проекту, то точно також ми можемо і переглянути на інших станціях, що стосується рибоходів.

Третє питання. Ми зверталися в Міністерство екології. І ми говорили, що цей стан екологічний, який потерпає наша річка, непотрібно скидувати все на "Укргідроенерго". Ми говорили, давайте розробіть програму, знайдіть, будь ласка, цю всю таблицю Менделєєва, яка знаходиться в річці Дніпро. Визначіть участь кожного учасника, який експлуатує річку. І ми готові, якщо там буде наших 10 відсотків, 15 і буде програма щодо екологізації річки Дніпро, ми готові внести свій вклад фінансовий для екологізації нашої річки.

Мало того, ми різні програми, які ми маємо, до нас прийшли з пропозицією, щоби розводити на верхньому водосховищі Дністровської ГЕС велику, щоби розводити форель. Ми з ними домовляємося. Добре, ми не заперечуємо. Якщо ви будете мати такий проект, ми зобов'язуємося мінімум 30-10 тонн зариблювати кожен рік наші Дністер і Дніпро. Тобто всі програми, які стосуються екологізації, ми завжди їх підтримуємо. І завжди будемо підтримувати. Ви сьогодні не почуєте, я думаю, останні 8 років ви ні разу не почули, що десь чи масло, чи будь-що попало в річку Дніпро з наших об'єктів. Цього ви не почули. І я думаю, що ви не почуєте, тому що ми робимо всі заходи.

Мало того, якщо сьогодні ви робили екскурсію по Київському водосховищу, ви побачили буї. Це новий захист для наших гідроспоруд, які ми почали впроваджувати і впроваджувати з київської станції. Це стоять буї, це стоять підводні датчики, які фіксують на проникнення чи це людей, чи це, скажімо, якогось рухомого об'єкту. Якщо це буде людина проникати в цю зону, якщо вона проникає, це іде навантаження на слухові апарати, людина не витримує, чим більше вона буде наближатися до цього. Якщо це, скажімо, неживий об'єкт, значить тоді спрацьовує система захисту, це опускаються затвори для того, щоби в будь-який, скажімо, предмет вибухонебезпечний не попав у наші гідроагрегати. Тобто ми постійно вводимо всі ці необхідні

заходи, які потрібно і, і саме головне, враховуючи наш сьогоднішній день, безпека наших гідропоруд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Скажіть ще, будь ласка, якісь питання. Прошу, Вікторія Олександрівна.

МУЛИК Р.М. Андрій Михайлович, видно мене, підключили до комітету?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Роман Мулик є ставимо плюс.

ГРИБ В.О. Ігоре Григорович, дуже вам дякуємо за таку презентацію. І взагалі за вашу роботу, тому що я вам скажу, останнім часом в Україні не так багато потужностей, які будувалися. А ви змогли в такі часи, коли війна зараз в країні, а ми розуміємо, це вже 6 років, із 10 ви побудували 3 нових. Так, і завдяки залученим коштам, але це ж потрібно було зробити. Тому з приводу ефективності в мене взагалі не виникає питань, я вважаю, що ви один з найкращих управлінців по Україні. Дякуємо вам.

Але, ви знаєте, які в мене питання все ж таки є, коли ми говоримо про те, що, так, гідроенергетика по тарифах одна з самих нижчих. Чи ми враховуємо всі ті кошти, які ми сьогодні інвестуємо в нові проекти? От яким чином ми взагалі все це вираховуємо? І, якщо так, то яким чином ми можемо порівняти, наприклад, там будівництво нових атомних станцій, теплових станцій, у порівнянні, що це нам дасть?

Дякую вам.

СИРОТА І.Г. Що б я хотів сказати, звичайно, все, що ми зробили, це команда наша, яка зробила, так. І я дуже вдячний, це високопрофесійні люди, скажімо, які не побоялися йти разом зі мною і досягнути цього результату, який є.

Що стосується ефективності. Ви маєте на увазі ефективності інвестування?

ГРИБ В.О. Інвестування і наскільки це... *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Дивіться, абсолютно я можу вам зараз от сказати, ви знаєте, що сьогодні 30 відсотків електроенергії ми віддаємо по одній копійці на ПСО да, перехресне субсидування, те саме, яке залишилося зі старого ринку, перейшло в новий ринок. Знову ж таки, ми вважаємо, що ці кошти можна було би багато чого побудувати за ті кошти, і не залучаючи кредити, коли ми робимо перехресне субсидіювання.

А тепер давайте те, що я говорив 5 років назад, і я зараз буду ще раз говорити. Коли говорили 5 років назад, що потрібно розвивати альтернативні джерела енергетики, і одна з ідей, яка була, що ми будемо витіснити теплову генерацію, яка забруднює нашу атмосферу. Так?

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Ні-ні. Ну, було ж питання яке, що ми будемо от витіснити теплову альтернативною. На що я сказав, що дивіться, друзі, а про що ж далі іде? Теплова генерація маневрує, але отримується, що ми, витісняючи її з базового режиму, перенаправляємо її в маневруючі потужності.

Я вважаю, що в нашій енергосистемі в балансі повинні бути всі генерації. Ми не можемо автоматично позбутися від всіх і сказати, що тільки це. Я вам скажу, в 13-му році, коли ми закладали ефективність економічну нашого об'єкту Канівської гідроелектростанції і вона була економічно обґрунтована, розказати, яку ціну тонни вугілля ми закладали, яка була ціна тонни вугілля? 580 гривень. 580 гривень. Сьогодні це інша ціна, так.

Друге питання. Якщо ми витісняємо її з балансу, значить, ми, не побудувавши регулюючих потужностей, ми передаємо цю функцію тепловій

генерації. Теплова генерація в регулюванні не є така ефективна, як гідроенергетика. Якщо ми вводимо один тільки блок Дністровської гідроакумулюючої станції, ми економимо кожен рік приблизно більше, ніж 500 тонн... тисячу тонн вугілля і приблизно 150 мільйонів доларів економимо на газі. Тому що ми розуміємо, регулювати теплову генерацію залежить від якого режиму, від нульового чи від гарячого режиму, це потрібно... Ми ж, коли найбільше йде перерозхід палива? Коли починаємо або зупиняти, або коли ми починаємо форсувати.

Тобто, я вважаю, моя позиція, що теплова генерація має бути в базовому режимі і, звичайно, як аварійне врегулювання, але це не ефективне регулювання. Ефективне регулювання – це гідроенергетика, тому що 324 мегавати ми розвертаємо протягом 7 хвилин.

І чому ми говорили, що треба терміново побудувати тисячу мегават? Якщо, не дай Бог, аварія з атомним блоком, а це тисячники, то за 7 хвилин ми включаємо гідроагрегат, і ми можемо тримати з верхньою водою, яка сьогодні є, 12-14 годин. За цей період ми можемо з холодного резерву підняти теплову генерацію. А якщо такого резерву немає, то ми повинні з вами тримати приблизно 10 теплових блоків в гарячому резерві, а в гарячому резерві, значить він спалює додаткове вугілля. От і вся ефективність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Давайте ще пройдемо, ще питання також будуть, тому прохання, щоб ті питання, якщо можна, лаконічні і відповідь також.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. Питання лаконічне. Дякую, дуже приємно тут знаходитись.

Скажіть, будь ласка, у вас на сторінці 3 по проектах розвитку, по будівництву Дністровської ГАЕС стоїть потреба в інвестиціях 26,4 з

половиною мільярди гривень. "Турбоатом" сказав, що турбіна з генератором, який у вас передбачається, три, коштує 1,5 мільярда гривень один.

_____. *(Не чути)*

СКОРОХОД А.К. Ну, вони сказали півтора, ну, нехай 2 мільярди гривень. На 3-6 мільярдів, а куди ще 20?

СИРОТА І.Г. *(Не чути)*

СКОРОХОД А.К. Це основне.

СИРОТА І.Г. *(Не чути)* І 15-20, те, що я говорив, складова... *(Не чути)* Це два.

Третє. А це ще підземні, які є, а це ще підземні, які є, а це ще, скажімо, і, скажімо, всі сукупні, наприклад, щоб ми... *(Не чути)* Це все це обладнання, тут абсолютно, дивіться, тут немає абсолютно нічого такого. Це береться проект, і він весь є розписаний, його можна побачити. Я ж чому говорю, що сьогодні ми на Дністрі, який ми маємо побудувати там за 700 мільйонів євро, так, виходить – 700 доларів кіловат сьогодні. Не півтори тисячі, а 700, тому що побудовано багато, скажімо, верхнього і нижнього водойм.

Тобто це ті кошти, це в проекті буде, звісно, зрозуміло, що і які це, а ми ж не включаємо роботи також. Тут же ж ми включаємо тільки обладнання, ми включаємо тільки, ще будівельні матеріали ми включаємо. І давайте ми ще не забудемо, у нас ще є соціальна сфера, ми проплатили вже на 280 мільйонів, і в нас ще буде 340 мільйонів, це соціальна сфера – те, що ми платимо. І я вважаю, що це правильно, коли в таких великих проектах є соціальна сфера, яку ми повинні цьому населенню, де ми забрали їхні землі і де ми наносили їм якісь незручності під час будівництва, ми, наприклад,

цього року маємо відновити дороги в Сокирянський район, де ми, скажемо, наші машини. Щоб ви розуміли, коли ми будували верхню водойму, 500 важковагових машин працювало 24 години на добу. Зрозуміло, що ми зробили з цими дорогами. І нам потрібно теж відновити по проекту ці дороги. Це є все закладено в проекти – і соціальна дорога, і соціальна складова, і є всі супутні роботи, які ми повинні завершити при завершенні цього проекту.

СКОРОХОД А.К. А можна тоді побачити проект розписаний? Я буду дуже вдячна.

СИРОТА І.Г. Дивіться, ми вам, звичайно, дивіться, ми вам можемо дати, щоб було як для прикладу. Бо по п'ятому-сьомому проекту ще немає. Це є попередні розрахунки, ми вам дамо сьомий агрегат, який був побудований, щоб ми для себе зрозуміли, що буде. Або можемо дати, я дам таке доручення, ви через тиждень отримаєте по що саме входить в цю суму.

СКОРОХОД А.К. Якщо у вас тут на п'ятий-сьомий, я думаю, у вас і є п'ятий-сьомий розрахунок...

СИРОТА І.Г. П'ятий-сьомий, вони є розрахунки попередні. Ми вам їх обов'язково надамо.

СКОРОХОД А.К. Да, дякую.

І щодо заробітних плат членам наглядової ради, мене зачепило це питання. Зважаючи на економічну ситуацію в Україні і на те, в якому зубожінні зараз живуть наші люди, ви знаєте, за вісім засідань, за 6 місяців я би не брала таку на себе відповідальність щодо великих цифр. І давайте виходити з того, що і Кабінет Міністрів відповідає за мільярди, і Верховна

Рада, приймаючи закони, відповідає за мільярди і ніхто не жаліється на заробітні плати.

Тому я б на вашому місці, – це таке маленьке зауваження, – все-таки не думала про те, як мало ви отримуєте. Тому що 38 тисяч гривень на сьогоднішній день при пенсії в 1 тисячу 700 – це надвеликі гроші. Знаєте, всі, у нас вся країна терпить.

СИРОТА І.Г. *(Не чути)*

СКОРОХОД А.К. Ви знаєте, у нас вся країна терпить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Андрій Вікторович Жупанин. Прошу.

ЖУПАНИН А.В. Доброго дня ще раз. Мені приємно бачити знайомі обличчя в першу чергу, тому що насправді я з трьох членів наглядової ради двох знаю особисто, про одного багато чув. З Наталією Ярославівною ми працювали разом деякий час. Василь Олександрович теж на моєму шляху вже недавно попадався і ми співпрацювали. Так само, як і Валентин Анатолійович, про вас я по крайній мере чув, тому що ми довгий час працювали на одному і тому самому юридичному ринку. Тому, Ігор Григорович, з наглядовою радою, мені здається, вам пощастило в плані професіоналів і якостей цих людей. Мені здається, що це хороша наглядова рада.

Мені здається, що "Укргідроенерго" це взагалі, ви знаєте, системоутворююче підприємство. І це як, знаєте, є постачальник "останньої надії", я ще сміявся, що я депутат "останньої надії", то ви – виробник електроенергії "останньої надії", так, ви як швидка медична допомога, яка втручається в систему тоді, коли критично необхідно саме швидко відреагувати на якусь недостачу в системі. Ви це робите оперативно, ви це

робите найкраще. Тому я абсолютно поділяю вашу точку зору з приводу того, що повинна робитися ставка саме на виробництво цих потужностей, на будівництво ваших потужностей. І ви вже протягом десятиліть показуєте, що саме ставка на ці як би види відновлювальної енергетики, саме на ваш вид відновлювальної енергетики, вона є безбиткова для держави, вона приносить тільки прибутки.

Що ще приємно відзначити, що ваше підприємство, воно дуже відрізняється від тих підприємств, на які ми їздили. От ми їздили на "Центренерго", ми їздили сюди на слов'янську, Слов'янська ТЕС називалась, да? Ми їздили буквально на "Одеський припортовий завод". І то, і то – державне підприємство, але зовсім різні враження насправді, зовсім різні показники діяльності. Коли ми бачимо, що у вашому підприємстві за роки збільшуються надходження до державного бюджету, сплачуються податки, хоча ми бачимо, що зменшується виробництво електроенергії, тому що розуміємо, як працює ринок, але ваші показники через це не падають. І насправді ваше підприємство є таким прикладом, напевно, для інших таких державних підприємств, як повинно працювати підприємство, піклуватися про своїх працівників...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він всім таке каже.

ЖУПАНИН А.В. Не всім. На ОПЗ я такого не казав, Андрій Михайлович. Да. Де треба, ми критикуємо, де справедливо критикувати насправді, так, де можна похвалити, ми із задоволенням це робимо, особисто я. Тому мені насправді, якщо коротко говорити, то мені приємно, що цю компанію є за що похвалити.

З приводу проектів розвитку. Зі свого боку, ну, я підтримував законопроект про погодження державних гарантій для будівництва двох станцій. Не знаю, через якісь причини, ви розумієте, що є там у нас певні політики, яким, напевно, не заходить і вони як би з трибуни

піднімають це питання, хтось почув, хтось не почув, хтось повівся на таку провокацію. Але я сподіваюся, що ви отримуєте ту підтримку, яка вам потрібна для того, щоб реалізувати ці проекти, вони є фундаментальними, значущими. Тому бажаємо вам успіхів і давайте, ми залюбки, думаю, поїдемо з колегами на об'єкти, подивимося, подивимося ближче, наживо побачимо, про що ми говоримо. Тому пропоную бути на зв'язку і дружити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

До речі з приводу цих от гарантій, я десь через день після голосування, на "Свободі слова" на ICTV з Юлією Тимошенко мав дискусію. І в неї були там якісь твердження, що це приватна компанія, ми навіть парі з нею заключили. Але я не впевнений, чи вона готова визнати, що це все-таки сто процентів державна компанія. Тому, дійсно, трошки збаламутили, мені здається депутатів, з однієї сторони.

А з другої сторони, також прохання до вас, напередодні голосувань по законопроекту, бажано за день, контакуйте з нами, депутатами нашого комітету, ми готові бути адвокатами от таких ініціатив. Тому що іноді ми просто в залі, от це той випадок, коли ми в залі дізналися, а інший випадок коли ми десь ввечері напередодні дізналися, коли було сказано, і там вже воно виключалося з законопроекту. Тому прохання просто бути з нами на зв'язку і інформувати, які у вас є питання і пропозиції, і ми тоді зможемо активніше включатися в роботу.

І ви хотіли щось відповісти?

СИРОТА І.Г. Дякую.

Я ще раз хотів би наголосити, я кожную п'ятницю проводжу на Дністрі штаб. Коли є бажання, будь ласка, з 20 вересня я проїжджаю всі станції. Одну п'ятницю я проводжу штаб на Дністрі, одну п'ятницю я буду проводити на Каневі, тому що їм доручення зробити там дорогу до 20 жовтня.

Я, звичайно, хотів би наголосити ще раз, у нас надважливий об'єкт, це звичайно запорізький міст, який нам треба буде робити. І коли ми зробили його минулого року, я тоді Президенту сказав, що цей міст ми зробили на 2 роки, що він вимагає повної реконструкції, на 2 роки потрібно закривати мостовий перехід. Ми розуміємо, що це складне буде питання, поки не збудують мостовий перехід новий, який є для того, щоби містяни могли переїжджати. Але нам надзвичайно складно тримати його в технічному стані для того, щоб люди могли, ми дали вже дали обмеження по транспорту. Але це теж наш об'єкт, який до 2026 року ми повинні завершити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Остап Ігорович, прошу. І тоді пані Наталія.

Чи відповісти щось хотіли, доповнити?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, тоді, якщо це Андрія стосується, да.

МИКОЛЬСЬКА Н. Дякую дуже.

Насправді приємно нам, і мені особисто як члену наглядової ради, як людина, яка теж в свій час з парламентом працювала, мені приємно за зацікавленість вашої до роботи підприємства і розуміння його стратегічної важливості не лише для енергетики, але, в принципі, для економіки.

Я просто хотіла звернути увагу на один момент, який пан Андрій сказав. У нас зараз існує програма "Велике будівництво" Президента, в рамках неї починаються різного роду ініціативи. Наприклад, велика реконструкція яку почало Мінкульт. В нас була така пропозиція попередньо, чи не хотіли би ви спільно з нами просувати програму "Велике будівництво" в енергетиці? І в рамках цієї програми ініціативу, наприклад, зменшення відрахування наших від дивідендів по цих капінвестиціях і пришвидшення

проектів будівництва наших блоків, які є на станціях. Тому що нам здається, що це, в принципі, лягає в загальну канву і бачення Президента розвитку і того, що це "Велике будівництво" не за ради будівництва, а заради того, щоби також завантажувати і запускати економіку. І нам видається те, що, власне, отакі проекти вони не лише стосуються енергетики. Вони стосуються, в принципі, запуску і сектору будівництва і відповідно профільних підприємств, які займаються в енергетиці. Тому є таке в нас попередньо бачення, якщо би з вашого комітету виявилися люди, народні депутати, які були би зацікавлені з нами спільно пропрацювати більш детально цю ініціативу, нам би дуже потрібна була ваша підтримка, тому що ні ми як члени наглядової ради, ні керівництво компанії, виконавчий орган, в нас немає можливості, власне, просувати це як ініціативу державного масштабу. Але ми думаємо, що вона може знайти велику підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Ініціатива цікава. Думаю, треба реалізувати. Єдине, що я хотів би сказати, боюся, що в нас вже в енергетиці останні два роки тривала програма "Велике будівництво", коли сонячних і вітростанцій у нас будували дуже багато. І я б тоді пропонував би, підтримуючи цю ідею, я би пропонував трансформувати це в велике розумне будівництво, щоб ми, власне, дивилися, що потрібно і будували саме те, що потрібно. І, звичайно, це в першу чергу балансує потужності. І в другу чергу – балансує потужності. І в третю чергу – маневрові балансує потужності. Це, мабуть, те, що нам потрібно. І ту це, дійсно, потрібно будувати. Тому я готовий підтримувати ідею і включатися.

Остап Ігорович, прошу.

ШИПАЙЛО О.І. Ми якось з пані Наталією, напевно, синхронізувались, бо вона сказала те, що я хотів сказати.

Дякую вам за презентацію. Підтримую цю ідею розпочати велике енергетичне будівництво, але велике розумне енергетичне будівництво.

І також хотів задати питання Ігорю Григоровичу. Чи є можливість в цю програму залучити держбанки. Чи можете ви... Це, що ви хочете взяти іноземні кредити, взяти в Україні. Мені здається, з ліквідністю банків досить непогана ситуація.

СИРОТА І.Г. Дивіться, коли я говорив про 4 відсотки, що ми мали на увазі. Ми прорахували нашу фінансову спроможність. Щоб забезпечити всі проекти і їх можна було реалізувати, нам потрібна наша фінансова спроможність. Ми тому і розраховували. Якщо ми будемо лягати в цю канву, звичайно, потрібно спочатку державну гарантію. Якщо ми будемо лягати хоча би в канву 7-8 відсотків по державних гарантіях, чого ні. Чого ні. Ми можемо теж, скажімо, відкривати кредитні лінії і починати реалізовувати наші проекти, якщо така можливість є по нашим банкам. Ми підтримуємо будь-яку ініціативу, яка дає можливість лягти у фінансовій спроможності і можемо рухати якнайшвидше. Ми розуміємо прекрасно, що без консолідованого рішення цього питання, де буде уряд, Верховна Рада і, скажімо, очолює... Це питання щоб було і міністерство, і компанії. Ми самі не зрушимося з місця поки не буде разом цієї роботи і ми не будемо мати єдину мету.

Тобто будь-яке рішення, якщо це буде виходити більше ніж за 10 відсотків, ми бачимо, що тоді якийсь один з проектів ми не зможемо фінансово забезпечити. Тоді прийдеться приймати рішення або якихось 2 об'єкти ми робимо, 1 ми відкладаємо поки у нас буде фінансова спроможність, це раз.

Друге питання. Як тільки ми побачимо, нам треба розуміти ПСО – це перехідний момент, чи це назавжди. Якщо це перехідний момент, так як обіцяли до 20-го року, то це ще вивільняються кошти, і тоді взагалі ми говоримо просто зовсім іншу суму кредитування. Зовсім про іншу суму. Тому що 30 відсотків від виробітку це практично ми один об'єкт можемо будувати без кредиту.

ШИПАЙЛО О.І. Зрозуміло. Мені здається, якщо ми зуміємо організувати якесь пільгове кредитування в держбанках, надасть глобальний мультиплікаційний ефект в Україні, створення додаткових робочих місць, сплачення податків українськими підприємствами і держава в цьому виграє.

СИРОТА І.Г. І зразу ми ще раз говоримо, це 85 відсотків локальної частини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

ГРИБ В.О. Андрій Михайлович, у мене питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. А скажіть, будь ласка, яка тривалість окупності проекту?

СИРОТА І.Г. Ми розраховуємо, 10 років.

ГРИБ В.О. 10 років...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачив, в презентації десь було 7 років якийсь об'єкт.

СИРОТА І.Г. А 7 років, це ми вам показали альтернативні джерела, мається, сонце, вітер і акумулюючі батареї, без "зеленого" тарифу окупність 7 років.

ГРИБ В.О. І ще в додаток трохи, що сказав пан Остап з приводу все ж таки національної валюти. Ми ж давайте не забувати, що ніхто не знає, яка

валюта у нас буде завтра. Правда? Ви, коли отримували під 1 відсоток чи 2 відсотки, то ви помножите також на 3, тому що гривня вона впала, якщо в порівнянні з долларом в 3 рази, можливо, інколи і більше. То тут треба дивитись і на ці ризики в тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валютні ризики, мається на увазі.

СИРОТА І.Г. Ми колись мали кредити під соціально-економічну програму, яку ви пам'ятаєте, в 12-му році, то мало бути 400 проектів. Відіграв тільки два: один вінницький, один наш. І ми тоді прив'язалися до курсу облікової ставки. Облікова ставка була 8 плюс відсоток ми віддавали "Ощадбанку". А потім облікова ставка 18 і плюс 1. І це ризики є, розумієте?

Якщо ми говоримо, що буде фіксована ставка, питань немає. А якщо прив'язуватись до облікової ставки, то ризики, звичайно, теж є. Тому що завтра може змінитися облікова ставка, і тоді ми не зможемо... Хоча, я ще раз кажу, якщо тільки убрати ПСО, то питання картини зовсім зміниться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Якщо можна, ще в мене декілька питань. Немає питань?

Дивіться, у мене такі питання. Ринок допоміжних послуг, це мав би бути той ринок, де компанія мала би досить багато працювати і генерувати доходи. Яка от ваша оцінка, куди тут потрібно рухатися, і як цей ринок тут допоміжних послуг далі розвивати, які ваші думки з цього приводу?

СИРОТА І.Г. Ну, дивіться, поки що ми на тому сегменті ринку, ми, скажімо так, задоволені, там, звичайно, був дефіцит коштів, наскільки я розумію, його уже, скажімо, поповнили, і цей ринок допоміжних послуг він у нас, скажімо, нормальний. Так, у нас там є деякі питання, що ми не дуже... у нас заборгованість є з тих часів, яка на сьогоднішній день є. У нас є заборгованість НЕК "Укренерго", які ми, скажімо, акти ще не звірили за

перше півріччя і перший квартал 20-го року. І ми розуміємо, що хотілося би...ну, ми правда з говорили, і ми знаходимо компроміс, щоб якнайшвидше це робити. Хоча б місяць у місяць. Тому що якщо запізнення буде три-чотири місяці, виходячи на кінець року, ми можемо недоотримати якусь певну суму грошей, щоб розрахуватися, скажімо, за супідрядні організації на кінець року. І це треба теж буде якось нам відрегулювати. Я думаю, що ми відрегулюємо, і для нас важливо те, що ми теж працюємо з НЕК "Укренерго". Це мережеве будівництво щодо видачі 5, 6, 7...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Друге у мене питання – по ринку електроенергії. У нас же були ініціативи від державних компаній, які кажуть, дивіться, ми продаємо по двохсторонніх договорах, але на інших умовах аніж платні компанії. Ну, в ринку, як би якщо це конкуренція і ринок, там мають всі працювати в рівних умовах. І тому просять, або щоб всі продавали через аукціони, або щоб всі продавали вільно без проведення аукціонів. Чи для вас це є проблемою також і ваша позиція по цьому питанню?

СИРОТА І.Г. Я вважаю, що, якщо ми як державна компанія, ми повинні мати рівні умови, як всі. Рівні умови. Якщо чому, скажімо, приватні компанії продають на прямих договорах, а ми працюємо через аукціон. Я вважаю, що ми теж повинні мати право прямих договорів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ще одне питання. "Запертой мощности", не знаю як українською. Чи зараз є у вас оця проблема? В зв'язку з тим, що компанія досить активно будується. Чи мережі "Укренерго" здатні виводити всю електроенергію в загальний ринок? Чи є проблема "запертой мощности"?

СИРОТА І.Г. По четвертому агрегату в першому кварталі ми домовилися, вони встигають по четвертому агрегату. Ми будемо здавати в експлуатацію. І мережеве будівництво буде завершено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В першому кварталі наступного року?

СИРОТА І.Г. Да, синхронно. Ми ідемо синхронно з ними. Їхня програма, ми з ними робили спільну заяву. Ми з ними... Я тому і сказав, п'ятий, шостий, сьомий, теж вони знають 26-й рік, коли ми виходимо на проекти. Вони також говорять, що вони в плані щодо забезпечення по видачі нам п'ятий, шостий, сьомий. По Каневу там тільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І станом на сьогодні немає ніде проблеми з...

СИРОТА І.Г. Ну, тобто четвертий агрегат вони теж... Ми маємо його здати в промислову в квітні. І вони говорять також, що вони будуть у квітні-травні готові видати, тобто мережеве...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

І ще одне питання. Закон "Про внутрішні водні шляхи", здається, він називається, законопроект.

СИРОТА І.Г. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, чи погоджена версія з вами? Там була дискусія з приводу платежів, але ніби мали виходити на якийсь компроміс. Яка ваша позиція по цьому питанню?

СИРОТА І.Г. Дивіться. Ну, ми розуміємо, що це питання складне. Колись було питання, була позиція, щоб передати нам шлюзи повністю. Ми

розуміємо, в якому вони стані. Ми знаємо приблизно, щоб відновити шлюзи, це, ну, до мільярда грошей. Раз.

Друге питання. Нам потрібно взяти зразу на свій баланс більше 300 працюючих. Це все буде лягати на нашу складову. Це нам так з вдячністю передали запорізький міст, який зараз ляже нам в 5 мільярдів мінімум, повна реконструкція. І так само і це. Це все навантаження. Замість того, щоб ми будували регулюючі потужності, тобто ми шукаємо, як збудувати те, що потрібно енергосистемі, а з другої сторони, ми починаємо себе навантажувати мостовими переходами, шлюзами, дорогами. А мостові переходи, а там ще плюсв Каневі 12 кілометрів з одної сторони, 5 кілометрів з другої сторони. А це все затрати, затрати і затрати.

Мені здається, що коли іде... ми чуємо таку розмову, що от, це ж якби не гідроспоруди, то ми б так плавали. Будь ласка, я кажу, можна зробити експеримент: взяти нічого не ламати, не треба ніякі споруди ламати, просто відкрити затвори і спустити воду по природній течії. І ми побачимо, що буде з Дніпром, що ви перейдете його всі пішки літом. От і все. Тому що 75 відсотків ми забезпечуємо прісною водою Україну за рахунок водосховищ.

Друге питання. Коли на міжвідомчій комісії розглядається робота от, скажімо, наших всіх водосховищ, то перше питання стоїть – забезпечення круглорічно водою – раз. Друге питання – це екологія і риба, два. Аж третє – це ми.

Тому ми вважаємо, що теж ми... Ми консолідовано підходимо, що якусь суму, враховуючи, ми має плати за воду. Ми можемо якусь суму виділити плати за те, щоби відновити, ну, скажімо, шлюзи. було, тому що теж нам не цікаво, коли зламається, ну, розвалиться якийсь шлюз і вода піде прямим потоком в інше водосховище, так, нам це теж не цікаво. Тобто ми говорили, що на певну суму, щоби ми через плати за воду могли сплачувати для того, щоби можна було відновити роботу цих шлюзів. Але це має бути компромісний варіант.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вже він знайдений чи не знайдений? І як нам як депутатам нашого комітету яку позицію займати при голосуванні?

СИРОТА І.Г. Між нами вони не погоджують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тому що я з ким не спілкувався...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не погоджено, да?

Прошу.

_____. *(Не чути)*

При цьому наша позиція була про те, соціальна інфраструктура або соціальне навантаження, то нам потрібно розуміти, що нам і показники нашої ефективності повинні бути нашого прибутку..... і з точки зору компанія здійснює певну соціальну функцію, на неї має бути потенційно менше навантаження на дивіденд.

Тому, можливо, тут також, коли виникатимуть у нас питання покладення на нас додаткової соціальної функції, ми би могли з вами теж мати в подальшому якийсь діалог для пошуку того рішення, щоб у нас не було шкоди для наших проектів, пов'язаних з запуском нових потужностей. І, фактично, обслуговування соціальних функцій, ми розуміємо, що було все в одній екосистемі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Скажіть, чи є ще в когось якісь запитання? Прошу, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. *(Не чути)*

ГРИБ В.О. Але ви державне комерційне підприємство.

СИРОТА І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

СИРОТА І.Г. Я вже сказав, що ми погоджуємося на якийсь компроміс. Давайте умовно, ми повинні визначити якусь суму, щоб було не таким обтяжливим і розуміючи, що потрібно допомогти. Знову ж таки давайте будемо говорити те, що я говорив по відновленню річки. Давайте будемо визначати, що потрібно для того, щоб запрацював річковий транспорт і що потрібно для обслуговування цих споруд, і які це затрати. І тоді треба на всіх перекласти. А хто ж ці затрати? Щоб не було так, що хтось зробив бізнес, а державні компанії повинні сплатити за цей бізнес ось і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Скажіть чи є ще якісь запитання? Можливо, у нас в онлайні по відеовключеннях є запитання якісь? Не в кого немає.

Тоді дивіться я пропоную перейти до схвалення резолюції чи рішення виїзного засідання комітету. Я його зараз зачитаю. І відповідно в такому формулюванні ми його і поставимо на голосування. Пропозиції до резолюції рішень виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Перше. Враховуючи наявний дефіцит регулюючих потужностей в енергосистемі України, підтримати стратегію розвитку ПрАТ

"Укргідроенерго" щодо реконструкції гідроагрегатів наявних ГЕС, ГАЕС та будівництво нових балансуючих потужностей, зокрема третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5,6,7 гідроагрегатів та Канівської ГАЕС.

Підтримати пропозицію Міністерства енергетики та ПрАТ "Укргідроенерго" щодо реалізації інвестиційних проектів будівництва третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5,6,7 гідроагрегатів та Канівської ГАЕС шляхом надання державних гарантій на залучення кредитних коштів. Підтримати внесення змін до Державного бюджету України на 2020 рік щодо надання вищезазначених гарантій.

Третє. Враховуючи міжнародну практику, підтримати звільнення від дивідендів частину чистого прибутку у розмірі капітальних інвестицій на будівництво і реконструкцію об'єктів гідроенергетики ПрАТ "Укргідроенерго".

Хто за відповідне рішення, прошу проголосувати.

СОВСУН І.Р. Я – за. Інна Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун – за. Кучеренко – за. Горобець – за. Совсун також "за", так?

СОВСВУН І.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

Давайте порахуємо, скільки у нас є. 9. Горобець – 10, Припутень... Пивоваров – 11, Кучеренко – 12, Совсун – 13. Так? Дивіться, щоб ми були коректні, щоб ми розуміли, що в нас є кворум і що ми голосуємо в рамках кворуму. Скільки ми зараз бачимо голосів? У нас є 13 голосів.

Волинець Михайло Якович – за?

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. 14 голосів точно є "за". Тому тут у нас гарантовано є кворум і є... По першому питанню рішення прийнято.

Тепер по другому питанню. Значить, там коротенький законопроект, я його навіть можу зачитати, про що там йдеться. Мене трошки смущає, що там ні слова не сказано про "Укргідроенерго" і... Він є тут, да? Він сам скаже все.

Дивіться, значить, за рішенням Кабінету, текст: "За рішенням Кабінету Міністрів України для забезпечення виконання боргових обов'язків суб'єкта господарювання державного сектору економіки, який здійснює діяльність у сфері виробництва та/або передачі електроенергії в Україні, перед міжнародними фінансовими організаціями з метою підтримки його ліквідності та стійкості роботи". Відповідно тут вказано, що гарантії у сфері виробництва та/або передача електроенергії.

По суті, тут є представник Міністерства фінансів, так? представник Міністерства фінансів мене може поправити, можете мене поправити, якщо я неправий, але з того формулювання я розумію, що Кабінет Міністрів буде визначати кому надавати гарантії, він може їх надавати "Енергоатому", "Центренерго", а "Укргідроенерго" може не надати, може надати "Укренерго", а більше нікому не надати. Тобто раніше, коли ми розглядали гарантії, вони... там було чітко прописано слово "Укргідроенерго". В даному випадку цього немає і не факт, що після прийняття цього закону будуть надані гарантії для "Укргідроенерго". Ви розумієте, про який текст я кажу, так? Да. Скажіть, будь ласка, ваше розуміння цього законопроекту і як він може чи плану імплементуватися в разі його прийняття?

_____ . Я як представник Міністерства фінансів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

_____ . Зазначений законопроект готувався у зв'язку з запровадженням жорстких заходів COVID. І ЄБРР висловив бажання, ми як Міністерство фінансів провели разом з ними конференц-перемовини, на яких обговорювали можливість підтримки наших суб'єктів. В першу чергу мова йшла, дійсно, про "Укренерго". Компанія, яка сьогодні знаєте, з якими проблемами стикнулася.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви маєте на увазі неплатежі перед "зеленими".

_____ . Неплатежі і взагалі фінансовий стан компанії зараз бажає бути кращим. ЄБРР висловив побажання підтримки за рахунок надання кредитів пільгових. Але, враховуючи, що немає забезпечення, ну, по суті однакова ситуація з "Укргідроенерго", що компанія не може надати забезпечення у вигляді якогось майна, оскільки всі майно є державне, належить державі в не може бути об'єктом застави. Це так і анбандлінг було зроблено по "Укренерго", що не дозволив Міністерству фінансів будь-якого..... над майном. Те ж саме і "Укргідроенерго".

Тому редакція статті, яку ви бачите зараз в запропонованому законопроекті, вона передбачає можливість надання державних гарантій як для "Укренерго", так і для суб'єктів господарювання. 100 відсотків власності держави, які належать, які здійснюють виробництво електроенергії. Тобто в нашому випадку це "Укргідроенерго" може бути суб'єктом цих взаємовідносин.

Сказано також в статті, що це мають бути виключно кредити від міжнародних фінансових організацій. Це певна процедура. Ми її винесли в третій пункт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А хто такі міжнародні фінансові організації?

_____ . Міжнародні фінансові організації чітко визначені в нашому законодавстві: Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ. Ну, це такі основні суб'єкти, банки, фінансові інституції, які надають пільгове фінансування Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, якщо "Укргідроенерго" захоче працювати з кимось іншим, то тоді гарантії не спрацюють?

_____ . У даному випадку зазначений законопроект він винесений в окремий рядочок третім пунктом статті 6 і він розповсюджується на виключний випадок тільки від міжнародних фінансових організацій і тільки для того, щоб поповнити обігові кошти компанії.

Дивіться, є друга частина статті 6, вона чинна і кожного року вона імплементується, це саме проекти міжнародних фінансових організацій, які по суті проходять по певній процедурі також і туди можуть попадати всі і, до речі, "Укргідроенерго", в чому і користь, вона одна із компаній, яка дійсно реалізує ефективно зазначені проекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто цей пункт він по суті "Укргідроенерго" стосуватися скоріше за все не буде.

_____ . Дивіться, державні гарантії по законодавству надаються для реалізації інвестиційних проектів. У нашому випадку те, що ви розглядаєте зараз законопроект, урядом поданий, буде поповнення обігових коштів, щоб компанія могла справитися з тими складнощами, що створилися на даний момент. Трошки відходимо від інвестиційних проектів і даємо таку можливість як виключення.

_____ . *(Не чути)*

_____ . ЄБРР висловив за побажання, у компанії є там певна економія по проектах за рахунок закупівель, і в рахунок перегляду кредитних угод вони готові там певний ліміт були виділити і співпрацювати з компанією. Це буде швидше, чим інвестиційний, тобто треба проводити оцінку інвестиційного проекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми просто... У нашому розумінні було і те, що мені говорив Юрій Арістов з бюджетного комітету, що цю норму про гарантії "Укргідроенерго" виключили... Він же ж був у законопроекті про державний бюджет?

_____ . Законопроект 3659.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Його виключили і сказали, що воно переноситься в окремий законопроект. Я дивлюся на те, як воно перенеслося, воно перенеслося не зовсім так, як воно було в цьому законопроекті. Воно перенеслося...

_____ . В цьому законопроекті було дві норми, це стосувалося можливості "Укргідроенерго" залучати запозичення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так точно.

_____ . Перше. Це ми змінювали за пропозицією виконуючого обов'язки міністра енергетики Буславець, на уряді було висловлено побажання реалізувати два проекти – Канівську і Дністровську ГАЕС під державні гарантії опрацьований, поданий на розгляд депутатам Верховної Ради законопроект 3659, в якому було дві норми. Одна з них стосувалася саме цих проектів, друга стосувалася поповнення обігових

коштів. За результатами розгляду в першому... в залі зазначеного законопроекту, його було повернуто на додаткове опрацювання, в тому числі і з тих подій, що висказували народні депутати, приватна компанія та інші, і на комітеті вже було рішення повністю замінити цю редакцію статті. Значить, з урядом ми не чекали, ми подали повторно законопроект виключно з редакцією під обігові кошти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна було би повністю повернути, от як там було, так і сюди занести.

_____. Даний законопроект там ще не розглядався, ми не знали, яка буде редакція. А обігові кошти було терміново, ми думали, що... щоби пришвидшити процес.

_____. *(Не чути)*

_____. Дивіться, значить, в цьому році ми знаходимося по реалізації програми з МВФ. МВФ в своїй програмі, коли підписувалось, встановила маяк, це в таблиці меморандуму є, 40 мільярдів гарантій в цьому році може бути для реалізації всіх державних гарантій, окрім кредитів, які залучаються з міжнародних фінансових організацій.

На сьогодні 19,3 мільярда вже було видано для Укравтодору гарантій і 10 мільярдів зарезервовано для програми обороноздатності, підвищення охорони безпеки та обороноздатності країни, тобто 29,3. 5 мільярдів.... Проголосований законопроект 3950, 3659, яким передбачено на портфельні гарантії. Тобто у нас залишається, по суті, близько 5 мільярдів гривень гарантій на цей рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Григорович, ваша позиція. Не хотілося би займатись імітацією... ми розглянули законопроект, який стосується компанії "Укргідроенерго", насправді він його зовсім не стосується.

(Загальна дискусія)

СИРОТА І.Г. Той, що зараз обговорюється, він стосується, тому що ми також, там є 30 мільйонів на обігові кошти, і вони закладені у фінансовому плані, які нам потрібні для того, щоб реалізувати наші проекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 мільйонів доларів чи гривень?

СИРОТА І.Г. Да, 30 мільйонів доларів. Це процентні кошти, які ми, як ви знаєте, ми мали 400 мільйонів кредиту на нашу програму, ми зекономили 89 мільйонів. На якусь частину ми зробили додаткові закупки, а на цих 30 мільйонів ми хотіли все-таки залучити на обігові кошти, щоби завершити цю програму четвертого і вісім агрегатів на цей рік. Це теж нас стосується.

Але правильно ви сказали, що, звичайно, цю або окрему постанову, окремий закон про держгарантії на проекти, щоб ми могли далі вести перемовини з інвесторами, такого закону поки що немає. Або виносити це окремо, який був на доопрацюванні, або якоюсь окремою постановою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Сподіваюсь, що у нас буде кворум, щоб потім у нас не було... Зрозуміло. Добре.

Правкою, я так розумію, в такій бюджетній не дуже працює. Так? В бюджетні закони. Але якщо пройде.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми не про те питаємо. Ми знаємо, що в бюджетному законодавстві завжди своя окрема процедура де-факто проходження законопроектів. Погодження Мінфіну і бюджетний комітет це погоджує з Мінфіном і не можна просто правкою додати 10 мільярдів туди-сюди тому що все дуже розписано, все впритик. Тому в даному випадку це скоріше питання, наскільки це реалістично.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.
Андрій Вікторович, прошу вас.

ЖУПАНИН А.В. Просто хотів спитати, чи правильно я розумію, що ми тут зібралися... двома законопроектами, де чітко було написано, що "Укргідроенерго" будівництво двох... Коротке питання. В скільки оцінювалась масштабність цих проектів, яка вартість цих двох проектів?

СИРОТА І.Г. Якщо там проекти в 1,5 мільярда, 2 мільярди 280 відсотків, це 1 мільярд 700... *(Не чути)*

ЖУПАНИН А.В. Мільярд 700 – це доларів?

СИРОТА І.Г. Так, мільярд 700 доларів.

ЖУПАНИН А.В. І це мали би видаватися державні гарантії, по ідеї.

СИРОТА І.Г. Так, державні гарантії. Але ми розуміємо, що канівський – це, звичайно, нам потрібно в цьому році може бути, в наступному році. Ми говоримо правильно, як ви сказали, що це потрібно для того, щоб інвестори побачили, що є підтримка. Це не означає, що нам

потрібно фізично буде сьогодні чи в цьому році кошти. Вони будуть потрібні в наступному в другій половині року.

ЖУПАНИН А.В. Це зрозуміло. Ми зараз говоримо про те, що у нас є той законопроект, його провалили, до речі, другого читання, по крайній мірі те, що ми сьогодні бачили в таблиці, цієї норми вже немає про "Укргідроенерго". Немає, вона взагалі зникла звідти з того законопроекту. Але він прийнятий в частині портфельних гарантій.

_____. *(Не чути)*

ЖУПАНИН А.В. На 5 мільярдів. Але звідти "Укргідро" пішло взагалі. Тобто ми зараз говоримо про ту ситуацію проекту ми закрили. У нас зараз є цей законопроект, про який ми говоримо, це 3960.

Тут, ми всі розуміємо, тут чітко написано "з метою підтримання ліквідності обігових коштів". Тобто у вашому випадку... але тут цифра для вас конкретно вже 30 мільйонів доларів. Тобто це, грубо кажучи, 800 мільйонів гривень по відношенню до вашого підприємства, 800 мільйонів гривень.

Просто якби ви сюди пересіли на це місце, народних депутатів, тобто у нас виходить ситуація, що потенційно під цю норму, уряд, при чому без контролю бюджетного комітету, тому що в попередній, до речі, редакції було написано, коли ми ще говорили про той законопроект, там було написано, що за погодженням з бюджетним комітетом видається гарантія така-то, тобто є парламентський якийсь контроль з приводу використання цих коштів. Тут йде мова про те, що бюджетний комітет не погоджує це питання, тобто Кабмін на свій власний страх і ризик видає, погоджує видачу цих гарантій.

От Кабмін видає, наприклад, там гарантії, не знаю, на 18 мільярдів гривень для того, щоб там розрахуватись з виробниками "зеленого" тарифу. І

для вас це питання – 800 мільйонів гривень. Тепер таке риторичне запитання. Враховуючи, що для вас в цьому масштабі це питання не є настільки суттєвим, порівнюючи, чи ви б підтримали такий законопроект?

СИРОТА І.Г. Дивіться, потрібно, щоб закрити інвестпрограму, яку ми плануємо закрити в цьому році, тобто добудову четвертого агрегату і плюс агрегатів, які в реконструкції. Раз.

І друге питання, що ця сума, вона була, коли ми корегували фінансовий план, вона була докладена у фінансовий план, що ми такий кредит будемо отримувати. І ще раз говорю, це профіцит грошей, які у нас залишилися з цієї нашої програми, яку ми, скажімо, використали, програму використали і кошти зекономили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович, перекласти свою депутатську відповідальність на керівника підприємства не вдасться.

Він не виступає проти, він аналізує законопроект. Ми обговорюємо, так що все нормально.

Зрозуміло. А можна ще одне питаннячко. Можна ще одне питаннячко? В тому Законі про "зелені" тарифи, який ми проголосували, там є така норма, яка стала законом, що Кабмін там в тримісячний термін мав подати законопроект про погашення боргів перед виробниками за "зеленим" тарифом шляхом випуску ОВДП. І це стало нормою закону, і норму закону, подобається чи не подобається, треба виконувати.

Скажіть, будь ласка, чи планує відповідно Кабмін подавати такий законопроект? Тому що, мабуть, ініціатором же має бути Міністерство фінансів, я думаю.

_____. Буде, але все ж не належить до моєї компетенції, на жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____ . Це напрямок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що там є різні способи, як розраховуватися з виробниками. Борги є, як би вони всі обліковуються, вони всі є. Є різні способи, як є ПДВ... ОВДП, є кредити.

Зрозуміло. Дивіться, моя особиста позиція. Я тут так, скажемо так, оскільки ми не головний комітет, нам простіше, ми можемо до цього трошки творчо підходити. Тому є таке поняття, як "із застереженнями", можемо підтримати, але із застереженнями. Я би хотів, щоб тут були вказані конкретні підприємства, які претендують на ці гарантії, і вказані хоча б якимось там до чи, можливо, верхній ліміт суми, які це можуть бути. Тому що воно прописано так, що виробники, значить, державного сектору, а їх є декілька, компанія у сфері передачі електроенергії, ніби такий круг, а насправді це все для однієї компанії, і треба не дурити нікого, а чесно сказати і чесно написати, для кого плануються ці державні гарантії.

Тому давайте бюджетний комітет буде вирішувати, з нашої сторони давайте ставити на голосування.

Хто за це, щоб підтримати законопроект 3960, прошу проголосувати. Я із застереженнями, під протокол кажу, що із застереженнями.

І нам треба, щоб кворум був. Навіть ті, що пішли, щоб без них був кворум все одно. Скільки нас тут є? 8.

Горобець, бачу, є рука – 9. Михайло Якович – 10. Пивоваров – 11, Кучеренко – 12. Треба ще хтось один. Є ще хтось?

Секундочку, ще раз. 12 – це неповний кворум, нам треба 13. Терміново треба знайти ще одного депутата, завести сюди, або щоб приєдналися, щоб у нас потім не було...

СОВСУН І.Р. Андрій, я тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун?

СОВСУН І.Р. Да. Мій голос "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви як, за, проти, утримались?

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Супер, у нас є кворум. Навіть якби ви були проти, все одно рішення прийнято.

Спасибі, ми цей законопроект передамо в бюджетний комітет, нехай вони більш детально, більш професійно спільно з Міністерством фінансів опрацювають і далі приймають рішення по цьому законопроекту. Спасибі за голосування.

Скажіть, будь ласка, можливо, ще якесь у когось є підсумкове слово чи хтось має ще якесь питання чи коментарі, чи...

Михайло Якович, прошу.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Колеги! Михайло Волинець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Дуже дякую.

Дивіться, я зараз знаходжусь в Кривому Розі з нашим колегою Юрієм Корявченком. Де 300 шахтарів знаходяться на чотирьох шахтах під землею. Ситуація дуже загрозна. Тому, будь ласка, просимо вас до солідарної підтримки по цьому

Дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам.

Скажіть, будь ласка, ще... Ще хтось є на зв'язку?

Дивіться, якщо чесно, я, наскільки розумію, то шахтарі шахт "Криворізького залізорудного комбінату" (КЗРК), який видобуває...

_____. Так, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який видобуває залізну руду чи концентрат, чи... Тому це, ну, я розумію, що всі проблеми летять до нас, но мені би хотілося, щоби, по-перше, їм покращили умови праці, що вони вимагають, по-друге, переглянули заробітну плату. Там є власники, там є акціонери. Ну, не буду називати їх імена. Але...

_____. ... відреагував на засіданні Кабміну, є спеціальне там рішення. Приїхали зараз сюди урядовців. Але я просто звертаюся до колег небайдужих людей, щоби взяли це до уваги і подумали також, як реагувати. Тому що люди, це не вугільні шахти, тут набагато складніше, в шахті, коли 13 -14 градусів морозу, вологість... ой, 13-14 градусів температури, дуже сильна вологість, грибкові форми тут присутні, ну, просто на виснаження все йде.

_____ (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримую.

Я, наскільки розумію, там є два власники, двоє дуже небідних людей і могли би трошки покращити умови роботи шахтарям.

Спасибі вам за повідомлення і за вашу участь у вирішенні цієї проблеми.

Скажіть, будь ласка, ще є щось в нас важливе? Прошу.

СИРОТА І.Г. Я ще раз щиро вдячний вам, Андрій Михайлович і групі депутатів паливно-енергетичного комітету за таку честь, що ви змогли приїхати на наші об'єкти. Ще раз запрошую вас, будь ласка, на будь-який об'єкт. Я вважаю, і ми сьогодні з командою можемо гордитися всім технічним і соціальним планом, який є в нашій компанії.

І для нас важливо, що ми маємо, ми взагалі, я як керівник, я – людина діла, мені не цікаво просто сидіти в кріслі, якщо немає результату. І для нас важливо, щоб ми кожний рік здаємо якийсь об'єкт. Для нас це важливо.

І ми хотіли би, щоб... я це, на жаль, відчував коли був третій агрегат, четвертий агрегат, і сьогодні, коли ми боремося, виглядає деколи, що це потрібно компанії. Тільки компанії, на жаль. Я вважаю, що це потрібно державі. Я вважаю, що це потрібно енергосистемі. І якщо ми будемо мати підтримку таку від вас, яку ми маємо сьогодні, я більш переконаний, що ми зробимо щось для цієї держави. Ми не можемо експлуатувати об'єкти, які побудували наші діди і прадіди, ми повинні думати, що залишити нашим нащадкам. Ми повинні думати про молодь, яка у нас працює, ми повинні створювати робочі резерви для цих людей. Ми повинні робити об'єкти безпечні. Ми повинні привозити людей на наші об'єкти, щоб вони бачили, що у нас у країні будуються об'єкти, які заслуговують на увагу.

А у нас дійсно такі об'єкти є, і ми з шанобою відносимося до цих об'єктів, які нам залишили в спадок. Тому що часто-густо приїжджаєш на об'єкт радянської доби і бачиш розвалини, і бачиш просто незрозуміло, що тут відбувається на цих об'єктах. І дуже добре, що цей об'єкт, і не завжди спрацьовує думка, що все, що приватне, воно краще. Повірте мені, я одночасно був і на приватних об'єктах, і на державних, і люди, які працюють, яких оцінюють і за яких дбають, вони готові до цього об'єкту відноситися так, як до свого особистого, тому що вони розуміють, що це надбання.

У нас в компанії дуже багато сімейних династій. Про що це говорить? Це говорить, коли діти вірять в це підприємство і йдуть на роботу там, де

працюють їхні батьки, тому що вони розуміють, що тут є достойна заробітна плата, тут є достойне відношення до цих людей. Якщо ми будемо це разом робити і будемо розвивати, і ми не будемо займатися тільки такими питаннями, як би закрити критичну ситуацію на даний момент. Ми не закриємо ні сьогодні, ні завтра. Якщо ми будемо працювати і надалі в такому режимі, то ті критичні ситуації будуть нас наздоганяти щораз, щораз, то більше. Якщо ми будемо працювати на випередження, ми підтримаємо будь-які інноваційні проекти, які тільки є, які тільки нам пропонують.

Ми даємо можливість розвиватися нашим науковцям. У нас є люди, які зараз запроваджують технологію по аерацію наших гідроагрегатів, щоб створювати, ставити аерацію на наших турбінах, щоб давати додатковий кисень на нижні прошарки нашої води, щоб уходити від цього цвітіння води, яке є. Тобто люди зацікавлені в інноваціях, ми їх завжди стимулюємо, ми завжди такі речі проплачуємо. І ми більш ніж переконані і ми відчуваємо вашу підтримку. Якщо буде підтримка, – ми відчуваємо, буде в уряді, Президента і Верховної Ради, – ми тільки разом зможемо досягнути цього результату. І хотілося б показувати цей результат, який дійсно робиться в країні. Не можна тільки кожен день дивитися передачі, що все погано, тому що люди багато чого роблять. Я не кажу, що потрібно хвалити керівника, – потрібно хвалити людей, які працюють на цих підприємствах, тому що вони цього заслуговують.

Я вам дякую, бажаю всім, саме головне, щоб ми були здорові і успішні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам за вашу презентацію, за те, що зустріли нас тут, за те, що ми змогли провести комітет, забезпечили відповідні технічні, організаційні моменти. І дійсно в компанії досить важлива роль, важлива роль полягає в тому, щоб забезпечувати енергосистему саме тими генеруючими потужностями, які є сьогодні востребовані, в яких є критична необхідність. Тому ті об'єкти, які зараз збудовані, які зараз будуються, вони дійсно надзвичайно важливі для стабільного функціонування нашої

енергетики, нашої енергетичної системи. Зокрема, вони важливі для того, щоби можна було приймати додаткову "зелену" генерацію з відновлюваних джерел енергії. І, дійсно, результати компанії показують, що йде робота ефективна, з результатом, а результатом є те, що, дійсно, є нові генеруючі потужності. І сподіваюся, і будуть нові генеруючі потужності. І коли буде відкриття, то також хотілося би завітати.

Тому вам спасибі за роботу. І сподіваюся, що і надалі в нас буде тісна співпраця. І, думаю, всі депутати нашого комітету завжди на зв'язку. Якщо є якісь запитання, ми готові включатися в роботу для вирішення проблем.

Спасибі. Дякую вам.